

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Kunszentmiklós Város Önkormányzata

2023 – 2028

Tartalom

I. Bevezetés.....	4
II. A település bemutatása	4
III. Demográfiai adatok.....	6
IV. Értékeink, küldetésünk	9
V. Célok.....	9
VI. A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja.....	9
VII. Alapelveink	10
VIII. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása	11
1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása:.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
2.1 Kapcsolódás országos stratégiai dokumentumokkal.....	13
2.2 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	20
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása	21
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	21
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet	23
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	24
3.3 Álláskereső támogatása.....	29
3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma	31
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció.....	31
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete	34
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	36
3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	39
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal.....	40
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	40
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	41
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői.....	41
4.2 Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet:	43
4.2 Szegregált, telepszerű lakóköznyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	46
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése	46
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	50
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	50
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	51
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások	52
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	54
5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak	54
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások.....	55
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	55
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	55
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.).....	57
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete.....	60
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés	61
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen.....	62
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	62
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	62
7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái	63
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei	65
7.3.1. Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség	65

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés	66
7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	66
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	67
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	67
10. A HEP IT részletei.....	67
1. A megvalósítás folyamata.....	74
2. Monitoring és visszacsatolás.....	75
3. Nyilvánosság.....	75
4. Érvényesülés, módosítás	77
11. Elfogadás módja és dátuma	77

I. Bevezetés

Kunszentmiklós Város Önkormányzata 523/2007. (XII. 12.) számú határozatával fogadta el az első Helyi Esélyegyenlőségi Programját. A jelenleg hatályos programot a képviselő-testület 365/2017. (VI.15.) számú határozatával hagyta jóvá. A program időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzésben foglaltak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kunszentmiklós Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangra is. Mindezekre és a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének 9. pontjára figyelemmel javasolt, hogy a HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történjék.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

II. A település bemutatása

Kunszentmiklós a Duna-Tisza közén, a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun vármegyében található. A vármegyeszékhelytől - Kecskeméttől - 60 km-re keletre, Budapesttől 60 km-re délre fekszik, a vármegye északi szélén.

Kunszentmiklós város a Felső-Kiskunsági és Dunamelléki Többcélú Kistérségi Társulás tagja, melynek székhelye is városunk. A kistérséghez 10 település tartozik.

A város belterülete 668 ha 6591 m²; külterülete: 16.500 ha 8060 m².

Városunkban a lakóépületek száma: 3551 db. Lakónépesség száma 8561 fő.

A város kiterjedt egészségügyi intézményhálózattal rendelkezik, amelyek a következők:

- 5 háziorvos,
- 2 házi gyermekorvos,
- 2 fogorvos,
- 3 védőnő,
- 1 iskolai védőnő.

A Felső Kiskunsági és Dunamelléki Többcélú Kistérségi Társulás 2005. szeptember 29-től hozta létre a Pedagógiai Szakszolgálatot. A Szakszolgálat Kunszentmiklósi tagintézménye 2017. január 1-től a Kecskeméti Tankerületi Központ fenntartásában működik.

2013. januártól az önkormányzati fenntartásból átkerült feladatellátás tekintetében a Klebelsberg Intézményfenntartó Központhoz a Varga Domokos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, azonban az intézmény működtetése továbbra is önkormányzati feladat maradt.

A Varga Domokos Általános Művelődési Központ integrált intézményként magába foglalja a művelődési központot, könyvtárat és az óvodát, melynek fenntartója Kunszentmiklós Város Önkormányzata.

Az önkormányzat fenntartásába került a 2013. január 1. napjától működő bölcsőde.

A bölcsődei ellátás 4 csoporttal, az óvoda pedig 3 telephelyen 12 csoporttal működik.

Áldás Református Óvoda 2022-ben kezdte meg működését településünkön.

Kunszentmiklóson középfokú oktatási intézmények a Kecskeméti SZC Virágh Gedeon Technikum, a Református Egyház által fenntartott Baksay Sándor Református Gimnázium és Általános Iskola.

A szabadidő eltöltésének, valamint az iskolai tornaórák színhelye a Miklóssy János Sportközpont.

A sportközpont rendelkezik szabadtéri tanmedencével és egy meleg vizes gyógymedencével, amely a testnevelés órákat színesíti meg.

A Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymissziója és a Kistérségi Egyesített Szociális Intézmény biztosítják városunkban a szociális alapszolgáltatásokat.

Városunkban a hitélet gyakorlására több egyház és felekezet van jelen:

Római Katolikus Egyház

Református Egyház

Magyar Pünkösdi Egyház

Jehova Tanúi Egyház

Boldog Isten Gyülekezet

Kunszentmiklóson az alábbi igazságügyi szervek vannak jelen:

Rendőrkapitányság

Kunszentmiklósi Járási Ügyészség

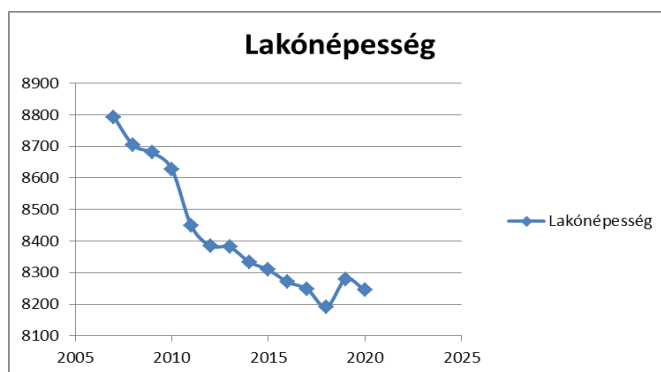
Kunszentmiklósi Járásbíróság

Városunkban több éve sikeresen működik és tevékenykedik a Polgárőrség, Kunszentmiklós Önkormányzati Tűzoltó Parancsnokság, valamint a Katasztrófavédelmi megbízott. 2017. január 1. napjától jogi segítségnyújtó szolgálatként a jogi segítségnyújtással kapcsolatos igazságügyi illetve közigazgatási hatósági ügyekben első fokon – jogszabályban meghatározott néhány kivétellel - a járási hivatalok járnak el. A Kunszentmiklósi Járási Hivatalban e feladatot a Hatósági és Gyámügyi Osztály látja el.

III. Demográfiai adatok

**1. számú táblázat -
Lakónépesség száma az év
végén**

	Fő	Változás
2007	8793	
2008	8704	99%
2009	8680	100%
2010	8628	99%
2011	8449	98%
2012	8385	99%
2013	8381	100%
2014	8334	99%
2015	8309	100%
2016	8270	100%
2017	8248	100%
2018	8191	99%
2019	8279	100%
2020	8244	99%

Forrás: TeIR

A lakónépesség alakulására jellemző, hogy száma fokozatosan csökken. A szemléltetett 13 év alatt 549 fővel csökkent a település lakóinak száma.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	4341	4129	8470	51%	49%
0-2 évesek					
0-14 éves	593	668	1261	47%	53%
15-17 éves	167	156	323	52%	48%
18-59 éves	2278	2413	4691	49%	51%
60-64 éves	325	288	613	53%	47%
65 év feletti	978	604	1582	62%	38%

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2008	1449	1347	107,6%
2009	1458	1330	109,6%
2010	1468	1316	111,6%
2011	1492	1297	115,0%
2012	1533	1280	119,8%
2013	1551	1276	121,6%
2014	1562	1244	125,6%
2015	1584	1249	126,8%
2016	1582	1261	125,5%
2017	1631	1277	127,7%
2018	1667	1262	132,0%
2019	1707	1316	129,7%
2020	1697	1356	125,1%

Forrás: TeIR

4. számú táblázat- 15-17 éves gyerekek száma

	15-17 évesek száma
2009	327
2010	296
2011	295
2012	284
2013	294
2014	291
2015	311
2016	323
2017	301
2018	273
2019	248
2020	230

Forrás: TeIR

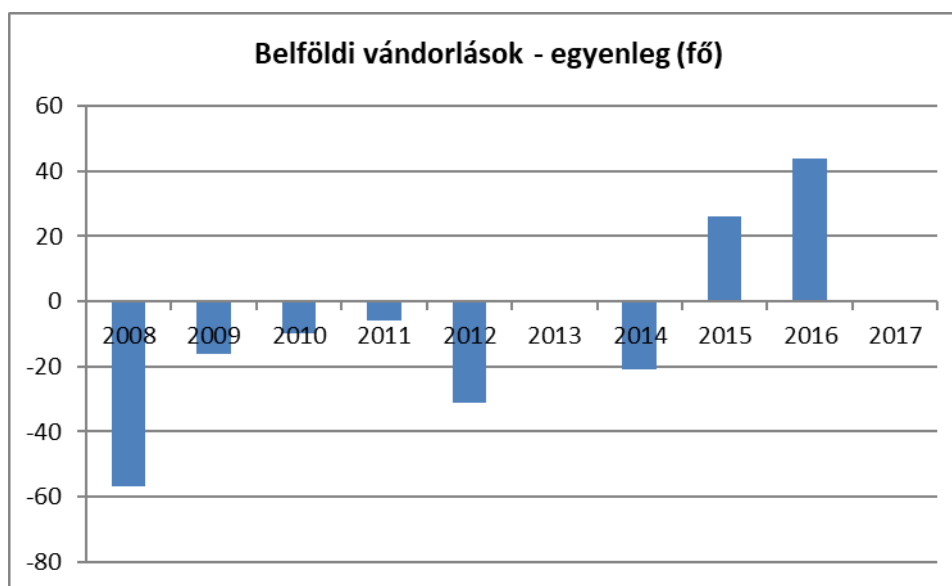
Az öregedési index egy statisztikai mutatószám százalékban kifejezve. Azt mutatja meg, hogy mennyi az idős (65 év feletti) népesség aránya a fiatal (14 év alatti) népességhez képest. Az öregedési index növekszik, ha az össznépességen belül emelkedik az időskorúak száma, az index csökken, ha emelkedik a születések száma és a 14 év alatti korosztály száma, például a termékenységgel növekedésével. Egy adott területi egység népességének korösszetételében, és így az öregedési indexében is, változást okoznak a ki- és beköltözések, a lakóhely változtatások is. Többnyire a fiatal, magasabb termékenységgel rendelkező korosztály költözik el, és az idősebbek maradnak helyben. A társadalmi öregedés jelensége európai és hazai szinten is jól dokumentált jelenség. A dél-alföldi régió valamennyi megyéjének öregedési indexe kis mértékben meghaladja az országét (Bács-kiskun vármegye 101 %, Csongrád-Csanád vármegye 107 %, Békés vármegye 113 %). Az öregedési

index mértéke településünkön közel stagnáló tendenciát mutat.. A 2009-es adathoz képest a 2020-as adat majdnem 100 fővel kevesebb.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	120	177	-57
2009	100	116	-16
2010	94	104	-10
2011	137	143	-6
2012	99	130	-31
2013	115	115	0
2014	102	123	-21
2015	141	115	26
2016	172	128	44
2017	178	173	5
2018	167	168	-1
2019	196	140	56
2020	158	189	-31

Forrás : TeIR

Kunszentmiklós tekintetében megállapítható, hogy 2008-2012-ig nagyobb számú elvándorlás tekinthető meg, azonban a 2013-as évet követően több évben is az odavándorlás került nagyobb hangsúlyba.

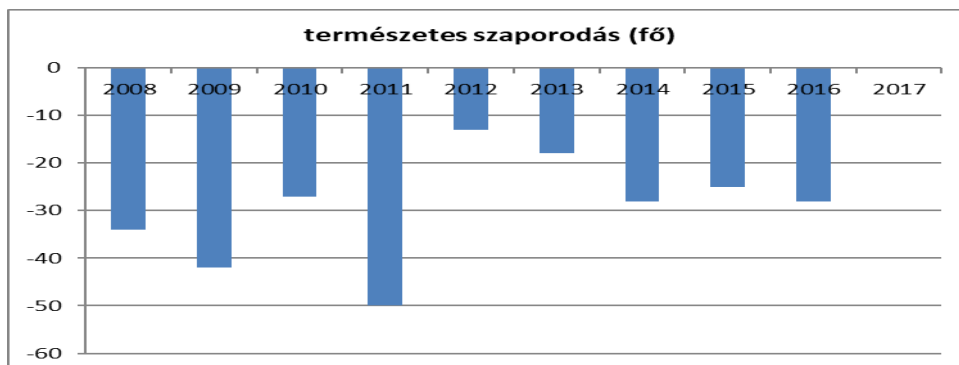
5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	80	114	-34
2009	83	125	-42
2010	76	103	-27
2011	75	125	-50
2012	92	105	-13
2013	88	106	-18
2014	83	111	-28

2015	90	115	-25
2016	98	126	-28
2017	114	128	-14
2018	78	126	-48
2019	76	109	-33
2020	114	128	-14

Forrás: TeIR

Az adatokból egyértelműen látszik, hogy a vizsgált éveknél mindenhol a halálozások száma több volt, mint az élve születések száma. A 2018-as évben kiugróan magas volt a különbség a számok között. A 2018-as évet követően csökkent a kiugrás a számok között.

IV. Értékeink, küldetésünk

V. Célok

VI. A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Célunk, hogy Kunszentmiklós Város olyan településsé váljon, ahol senki sem tapasztalja a közvetlen vagy közvetett diszkriminációt vagy hátrányos megkülönböztetést faji, etnikai, nemzetiségi, vallási, nemi, életkor, családi állapot, fogyatékoság vagy más indok alapján.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az esélyegyenlőség elősegítésének célja a megkülönböztetésből fakadó hátrányok társadalmi szintű csökkentése. A programok végrehajtása során ez olyan csoportok segítségét és szempontjaik kiemelt figyelembevételét jelenti, melyek saját erejükből nem lennének képesek a hátrányaikból fakadó nehézségek leküzdésére, fokozottan ki vannak téve a hátrányos megkülönböztetés veszélyének, illetve támogatásra szorúlnak a programok forrásaihoz történő hozzáférés során.

A1303/2013/EU rendelet I. melléklet 5. pontjával és a PM 1. B fejezet 1.5. részével összhangban a cél keretében érvényesül:

- a hozzáférhetőség horizontális célkitűzése, biztosítva az ESB alapok által társfinanszírozott javakhoz és szolgáltatásokhoz történő hozzáférést mindenki számára,
- a népesedési kihívások kezelése, melynek keretében elősegítjük az összes életkori csoport társadalmi befogadását.

Szolidaritás:

Településünk közösségének minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit.

Méltányos és rugalmas elbánás:

A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. Olyan pozitív, méltányos és rugalmas intézkedések kidolgozására törekszünk, amelyek elősegítik az érintettek társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését.

Kunszentmiklós Város Önkormányzata olyan társadalmi környezet támogatását célozza meg, mely tiszteletben tartja a sokszínűséget, mentes a hátrányos megkülönböztetéstől, a zaklatástól, jogellenes elkülönítéstől, valamint a megtorlástól. Az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében szükség esetén előnyben részesítünk egyéneket, társadalmi csoportokat, ha ez az esélyegyenlőtlenség felszámolására irányul.

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élők.

További esélyegyenlőséggel érintett célcsoportok különösen a következők:

- - megváltozott munkaképességű emberek
- - alacsony végzettségűek, iskolából lemorzsolódók
- - pályakezdő fiatalok, munkatapasztalattal nem rendelkezők
- - (tartósan) munkanélküliek
- - alacsony munkaintenzitású háztartásban élő emberek
- - szegregátumok lakói
- - rossz közlekedésű településen élők
- - (jövedelmi, lakhatási) szegények
- - migránsok
- - fogvatartottak, börtönből szabadultak
- - szenvedélybetegek
- - hajléktalanok
- - hátrányos helyzetű családokban/ állami gondoskodásban élő gyerekek, fiatalok
- - 45 év feletti inaktívok

Kunszentmiklós Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával az alábbiakat kívánja érvényesíteni:

1. az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
2. a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
3. a diszkriminációmentességet,
4. szegregációmentességet,
5. a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

VIII. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira, valamint Magyarország Alaptörvényébe foglaltakra.

ALAPVETÉS

O) cikk

Mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni.

(1) **A természeti erőforrások**, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek **védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.**

SZABADSÁG és FELELŐSSÉG

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. **Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz**, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

IV. cikk

(1) **Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.**

XI. cikk

(1) **Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.**

XII. cikk

(1) Mindenki joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.

(2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. **A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.**

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) **Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.**

(3) **A nők és a férfiak egyenjogúak.**

(4) **Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.**

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a **családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.**

XVI. cikk

(1) **Minden gyermeknek joga van** a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) **A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni.** E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.

(4) **A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni.**

XVII. cikk

(3) **Minden munkavállalónak joga van** az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.

(4) Minden munkavállalónak joga van a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz.

XIX. cikk

(1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. **Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség** esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

XX. cikk

(1) **Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.**

XXV. cikk

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban **kérelemmel, panasszal vagy javaslattal** forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez

XXIX. cikk

(1) A Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van **önazonossága szabad vállalásához és megőrzéséhez.** A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az **anyanyelvhasználathoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználathoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz.**

(2) A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.

(3) A Magyarországon élő **nemzetiségek jogaira** vonatkozó részletes szabályokat, a nemzetiségeket és a nemzetiségként való elismerés feltételeit, valamint a helyi és országos nemzetiségi önkormányzatok megválasztásának szabályait sarkalatos törvény határozza meg. Sarkalatos törvény a nemzetiségként való elismerést meghatározott idejű honossághoz és meghatározott számú, magát az adott nemzetiséghez tartozónak valló személy kezdeményezéséhez kötheti.

XXX. cikk

(1) Teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően **mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.**

(2) A közös szükségletek fedezéséhez való hozzájárulás mértékét a gyermeket nevelők esetében a **gyermeknevelés kiadásainak figyelembevételével** kell megállapítani.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása:

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás tekintetében az Ebktv. által előírt, hatályos HEP bemutatására van szükség. Az Ebktv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ebktv. 31. §-ába került át.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti.

Kunszentmiklós Város Önkormányzat Képviselő-testületének helyi rendeletei, amelyek a HEP-hez kapcsolhatók a következők:

8/2015. (II. 12.) Az egyes szociális, valamint gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról
28/2017. (IX. 1.) önkormányzati rendelete a házasságkötés és a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése engedélyezésének szabályairól, szolgáltatási díjairól és egyéb családi rendezvények engedélyezésének
16/2014. (V. 21.) önkormányzati rendelete az első lakáshoz jutó fiatal házasok támogatásáról
24/2013. (X. 17.) Az államháztartáson kívüli források átvételéről és az önkormányzat által államháztartáson kívülre nyújtott támogatásokról
17/2013. (VI. 28.) A bölcsődei ellátás igénybevételéről és térítési díjáról
25/2017. (VI. 16.) a gyermekjóléti és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról
14/2001.(06.21.) Az önkormányzat tulajdonában lévő lakások lakbéréről, valamint a lakások és helyiségek bérletéről
13/2001. (VI.22.) A lakások és helyiségek bérletéről

A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben az Mötv. rendelkezik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás országos stratégiai dokumentumokkal

Az esélyteremtés terén a nemzetközi, a szupranacionális, és a nemzeti célkitűzések egybecsengenek.
Nemzetközi célkitűzések:

Nincs szegénység
Nincs éhség
Jó egészség és jó közérzet
Minőségi oktatás
Nemek közötti egyenlőség
Tiszta víz és higiénia
Megfizethető és tiszta energia
Tisztességes munka és gazdasági növekedés
Ipar, innováció és infrastruktúra

Csökkentett egyenlőtlenség
Fenntartható városok és közösségek
Felelősségteljes fogyasztás és termelés
Klíma akció
Élet a víz alatt
Élet a szárazföldön
Béke, igazságosság és erős intézmények
Partnerség a célokért

Szupranacionális célkitűzések:

A Területi Agenda figyelembe veszi a közelmúltbeli szakpolitikai kereteket és menetrendeket. Európa egységességének megőrzéséhez elengedhetetlen, hogy hidat képezzünk az eltérő jövedelmű, oktatási háttérű, kultúrájú, vallású, valamint különböző hagyományokkal rendelkező emberek között. Elő kell segítenünk a civil társadalom tagjai közötti együttműködést, és fokoznunk kell a szolidaritásukat a szegregáció csökkentése, valamint a társadalmi befogadás előmozdítása érdekében, a sokszínűséget pedig az általános jóllét szolgálatába kell állítanunk.

Nemzeti célkitűzések:

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.) 2021-ben elkészült a Magyar **Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), illetve a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (Kormány 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozata) amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait:

Születés és gyermekkor

Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig

Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód

Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság

Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási és energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem

Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás

Roma identitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés

A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és Kárpát-medencei partnerség

A stratégia nyomon követése, monitoring

Társadalmi felzárkóztatást az MNTFS-en kívül, különösen az alábbi nemzeti stratégiák, programok tartalmaznak:

1. **Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (2012-2024)**
2. **„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)**
3. **Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-**
4. **Új Roma Stratégia (2019-2030)**
5. **Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)**
6. **Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)**
7. **Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013–2023)**
8. **Országos Fogymegelőzési Program (2015-2025)**
9. **„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)**

1. Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (2012-2024)

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. „A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá e csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a társadalmi szolidaritást. Az egyéb jellegű társadalmi

intézményekben (pl. klubok, egyesületek) vállalt önkéntes tevékenység növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó például szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a nemzedékek közötti továbbadására is... Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A Keretstratégia ezért ajánlja az egészségtudatos magatartásminták megjelenítését a szervezetek alapvető tevékenységének végzése során. A gyermekszegénység csökkentése érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szülei számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen... A leszakadó társadalmi csoportok – különösen a romák – és térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése a kormányzat által nemcsak az emberi erőforrások fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A leszakadó térségek lakosainak az alapvető infrastruktúra hiányában kevés esélyük van a kitörésre a mélyszegénységből, a munka hiánya pedig a társadalmi élet minden területén (pl. értékrendszer, kultúra) a szegregációt erősíti. A mélyszegénység aláássa a társadalmi igazságosság érvényesülésébe vetett hitet is. Az e térségekbe irányuló, megfelelően tervezett komplex, többek között oktatási és képzési, egészségügyi, gazdaságfejlesztési, valamint lakhatási programok ezért a társadalmi összetartozást is szolgálják... A társadalmi kirekesztettség mérséklését és a munkahelyteremtést célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellett, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve.”

2. „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

3. Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

4. Új Roma Stratégia (2019–2030) (A stratégia csak a határozatban megjelölt településeket érinti)

A Kormány 1426/2019. (VII. 26.) Korm. határozata az Új Roma Stratégiával (2019–2030) összefüggő feladatok meghatározásáról című dokumentumban a) megállapítja, hogy az általa megtárgyalt Új Roma Stratégia (2019–2030) című dokumentum (a továbbiakban: Stratégia) intézkedési tervek és intézkedések kidolgozásának alapjául szolgálhat; b) felhívja a miniszterelnöki biztos kinevezéséről szóló 3/2019. (IV. 18.) ME utasítással kinevezett miniszterelnöki biztost (a továbbiakban: miniszterelnöki biztos) és a belügyminisztert, hogy a Stratégia tervezetét egészítsék ki a 2021–2027-es európai uniós tervezési ciklus forrásfelhasználásának feltételeiről szóló elemekkel. Felelős: miniszterelnöki biztos belügyminiszter
Határidő: a feltételek ismertté válását követő 90. nap 2. A Kormány a) egyetért azzal, hogy a Magyar Máltai

Szeretetszolgálat a „Felzárkózó települések” programjában kijelölt 30 település mellett Csörög, Monor és Nagybárcány településeken fejlesztési programot indítson, valamint felhívja a belügyminisztert, hogy a miniszterelnöki biztos együttműködésével és az érintett miniszterek bevonásával gondoskodjon e három településnek a „Felzárkózó települések” programjába történő bevonásáról a következő fejlesztési feladatok megvalósításával: aa) Csörög településen közösségi tér kialakítása, komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások kiszélesítése, valamint a gyermekjóléti alapellátások fejlesztése, ab) Monor Tabán városrészében felújítás alá eső házak, illetve a közfürdő állapotának felmérése, az ingatlanok tulajdonjogi helyzetének rendezése, lakások vásárlása, a településrész képének, lakhatási viszonyainak javítására infrastrukturális beruházások kivitelezése, ac) Nagybárcány településen komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások fejlesztése, a közösségfejlesztést célzó infrastrukturális fejlesztés és programok indítása; Felelős: belügyminiszter miniszterelnöki biztos érintett miniszterek Határidő: azonnal b) felhívja a belügyminisztert, hogy tegyen javaslatot a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII. 5.) Korm. határozat 1. pontjában meghatározott települési körből a bevonásra javasolt következő 30 településre.

5. Az Országgyűlés 88/2009. (X. 29.) OGY határozata a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról

Nemzeti Ifjúsági Stratégia Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg.

6. Idősügyi Nemzeti Stratégia (INS) az I. ütemterv 2010–2022-ig, a II. 2023–2034-ig tart.

A 81/2009. (X. 2.) OGY határozat az Idősügyi Nemzeti Stratégiáról című dokumentum az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg az idősügyi stratégia célkitűzéseire szükséges kormányzati beavatkozási feladatokat. Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó idős generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Az idősokról való gondolkodás felöleli a jogbiztonság, kommunikáció, nyilvánosság, képzés, élethosszig tartó tanulás, egészségügy, rehabilitáció, mentális egészség, szociális ellátások, nyugdíjügy, foglalkoztatás, kultúra-közművelődés, sport-rekreáció, strukturált szabadidő-eltöltés, esélyegyenlőség, társadalmi kirekesztődés megelőzése, életútmodell, önkéntesség, generációk közötti együttműködés területeit és kapcsolódási pontjait. A stratégia prioritásai:

1. Esélyegyenlőség, pozitív reakciók az idősödés és a hosszabbélettűség Társadalompolitikai kihívásaira, fellépés az ageizmus ellen

A Stratégiában megfogalmazottak rámutatnak arra, hogy fokozni kell az érintettek bevonását és az e céllal történő együttműködések fejlesztését a különböző szektorok (kormányzati, nonprofit, for-profit, informális közösségek), a különböző szakpolitikák és különböző szolgáltató partnerek között. A társadalmi szemlélet változtatása azért is szükséges, hogy csökkenjen az idősokkal szembeni negatív sztereotípiák térnyerése.

2. Társadalmi részvétel és bevonódás, közösségi megbecsültség

A Stratégia lényege egy társadalmi szemléletváltás elfogadtatása és érvényre juttatása, mely szerint az idősödről való gondolkodásban lényeges a meglévő képességek megőrzése, szunnyadó készségek előhívása.

3. Élethosszig tartó fejlődés, törekvés az életöröm, az autonómia megőrzésére és az önmegvalósításra

Az idősök számára képzésekkel is biztosítani kell az önellátás és az életminőségük megőrzésével kapcsolatos ismereteket. Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az önsegítés lehetőségeinek és az önkéntesség szélesebb körű kiépítésének, a generációk közötti együttműködés lehetőségeinek bővítését is.

4. Biztonság és megfelelő életminőség, a betegségek kockázatának alacsonyan tartása, az emberi méltóság megőrzése és a funkcionális önállóság elősegítése

Az idős emberről a maga emberi teljességében kell gondolkodni. A figyelmet az emberi élet kiteljesedésére kell fordítani és nem szabad kizárólag a szociális és egészségügyi vonatkozásokra leszűkíteni. A Stratégia alapvető irányelve és az időspolitikai fejlesztés egyik célja, hogy az időskorúak jól-léte szempontjából a személyre szabott szolgáltatások széles köre álljon rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy az időskorú személyeknek egyénenként eltérő társadalmi és kulturális szükségleteik vannak. Az idősöknek úgy kell

hozzáfértük a különféle szolgáltatásokhoz, hogy azok leginkább igazodjanak a saját szükségleteikhez (a „se többet, se kevesebbet, mint amire éppen szükség van” elv érvényesítése). Az idők számára minőségi szempontok alapján is ismereteket kell nyújtani a szolgáltatások biztonságáról, megbízhatóságáról, hozzáférhetőségéről és felhasználóbarát voltukról.

5. Aktivitását és függetlenségét, társadalmi presztízsét megőrző idősödő és idős ember

Az Időügyi Nemzeti Stratégiában megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind megelőző (pro-aktív), mind a jelenlegi helyzetre választ adó (reaktív) megközelítéseket tartalmaznak. A Stratégiában foglaltak megvalósítása a társadalom valamennyi csoportját érinti – a fiataloktól a nagyon idősökig. A Stratégiában megfogalmazott időspolitika megvalósítása lehetővé teszi az idők önbecsülésének növelését, méltóságának megőrzését, valamint a társadalom többi korcsoportja részéről az idősökkel szembeni tisztelet növelését.

7. Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013–2023)

A Kormány 1744/2013. (X17.) sz. Korm. határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló stratégiáját, mely Bács-Kiskun vármegye tekintetében különös jelentőséggel bír. „Klasszikus értelemben vett kiterjedt tanyavilágról, amelynek hazánkban három típusát különböztetünk meg (életvitelszerűen lakott, gazdálkodásra használt vagy idényjelleggel, hétvégi házként funkcionáló), igazán csak Csongrád-Csanád, Békés és Bács-Kiskun vármegye területén beszélhetünk. Ezekben a megyékben jellemző az előzőekben vázolt mindhárom tanyatípus együttes jelenléte is, és negyedikként idesorolhatók a jelentős számban található lakatlan, elhagyott tanyaépületek, volt TSZ majorok. A biztonság és a köznyugalom fenntartása ezeken a területeken már századokkal ezelőtt is speciális módszereket igényelt.

A lakott tanyák többségében idős, illetve egyedülálló, hátrányos helyzetű személyek, családok élnek. A külterületen, különösen a tanyavilágban élő népesség érzékenyebben reagál a bűnügyi helyzet változásaira, sőt más társadalmi rétegektől eltérően, sajátos helyzetükből fakadóan jobban igényli az állam szolgáltató gondoskodását.” A stratégiai intézkedéseket is megfogalmaz: „Össze kell gyűjteni azon szervezeteket, amelyek hátrányos helyzetű, különösképpen roma fiatalok számára működtetnek felzárkóztatási programokat. Meg kell vizsgálni, hogy az összegyűjtött (főképpen játszóházakban, tanodákban, közösségi tereken működtetett) programokba a bűnmegelőzési (áldozattá és elkövetővé válást megelőző) ismeretek, szociális kompetenciafejlesztő játékok integrálhatók-e, ki kell dolgozni a módszertanát annak, hogy az áldozattá és elkövetővé válást megelőző ismeretek és szociális kompetenciafejlesztő játékok hogyan integrálhatók be a már futó programokba, és az arra alkalmasakba be kell illeszteni ezen ismeretek oktatását.”

8. Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, vármegyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben.

Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar nyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőjét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

9. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

1. Az Akcióterv a családi élet és munkavállalás összehangolásának további támogatását tűzi ki célul, amelyet a következő konkrét intézkedésekkel javasolt elérni:

a) A női-férfi munkamegosztás elősegítése

az atipikus foglalkoztatási formák – különösen a munkáltatók körében - népszerűsítésével; továbbá hazai és uniós pályázati programokkal, kedvezményekkel, illetve a Családbarát Munkahely pályázati program kibővítésével;

a nők és férfiak igényeinek, illetve az atipikus foglalkoztatási formák alacsony volta okainak kutatással történő felmérésével, a KINCS bevonásával;

Sikeres pályázatnak köszönhetően 2020. július 1-től egy 18 hónapos Strukturálisreform-támogató program (SRSP) keretében a nemek közötti foglalkoztatási különbségek elemzése valósul meg, illetve a kutatás vizsgálni fogja, hogy a meghozott intézkedések ellenére miért alacsony továbbra is a nők munkaerőpiaci részvétele. A projekt új intézkedések kidolgozását is magában foglalja.

a kutatás eredményének figyelembe vételével szükséges intézkedések kidolgozása, a munkáltatói és munkavállalói eltérő érdekek összehangolásával;

a kisgyermekes nőknek és férfiaknak lehetőség megteremtésével, hogy hosszabb ideig és rugalmasabban vehessék igénybe az atipikus foglalkoztatási megoldásokat;

az atipikus foglalkoztatási formákban dolgozók arányának növelésével.

b) A nők „láthatatlan”, „fizetetlen” munkájának fokozott elismerése
figyelemfelhívó kampánnyal;

a nők és férfiak „fizetetlen” munkában való részvételének vizsgálatával;

az ápolási feladatok (beteg vagy idős hozzátartozó ápolása) kutatásban való vizsgálatával;

nagyszülői feladatok fokozott elismerésével.

c) A munka és családi élet összehangolása a nők és férfiak között a gyermekgondozási szabadság tekintetében

a gyermekgondozási idő alatti, a munkahellyel illetve szakmai civil szervezetekkel való kapcsolattartást támogató programokkal/pályázatokkal;

a férfiak családi szerepének kutatásával a KINCS bevonásával;

a nők-férfiak közötti munkamegosztás támogatásával.

d) A gondozási feladatokban való állami és munkaadói segítségnyújtás munkahelyi, vállalati bölcsődék és óvodák számának növelésével figyelembe véve a meglévő óvodák kapacitását;

a gondozási feladatokban résztvevők támogatásával.

e) Szemléletmód formálás az oktatásban

a Családi Életre Nevelés program erősítésével, hangsúllyal a nők és férfiak közötti harmonikus együttműködésre az óvodáktól kezdve, illetve az alap-és középfokú oktatásban az iskolai védőnők bevonásával;

Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiájának Programjai továbbfolytatásával a Digitális Gyermekvédelmi Szolgáltató és Módszertani Központ megvalósításában;

módszertan és segédanyag kidolgozásával a pedagógusok, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet nyújtó szakemberek, iskolapszichológusok részére.

f) Szemléletmód formálás a vállalati magatartásban az 1201/2015. (IV. 9.) Korm. határozatban foglalt a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó Cselekvési Terv aktualizálása a vállalatok felelős magatartásának erősítése érdekében;

a vállalatok menedzsmentjének érzékenyítése további eszközökkel.

g) Család-és gyermekbarát környezet kialakítása

további pályázatok, díjak bevezetésével.

2. A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony. A cél eléréséhez a következő lépések javasoltak:

A nők részvételének támogatása a politikai döntéshozatalban képzéssel és mentorálással.

A nők vezetővé válásának elősegítése a gazdasági - vállalati szektorban középfokú oktatásban történő pályaaorientációval;

a vezető nők példájának bemutatásával;

mentorprogrammal;

díjak alapításával;

a családbarát munkahelyek és felsőoktatás támogatásával, a családbarát megoldásokkal rendelkező felsőoktatási intézmények arányának növelésével.

A tudomány terén a nők előtt álló láthatatlan akadályozó tényezők lebontása pályázatok meghirdetésével, amelyek figyelembe veszik a kutató, PhD hallgató nők gyermekgondozás következtében a kutatómunkából kiesett időszakát és ennek fényében kedvezményeket nyújtanak számukra;
a női oktatói és kutatói utánpótlás elősegítése érdekében olyan beruházások támogatása, amelyek a telephelyeken gyermekbarát megoldásokat valósítanak meg (pelenkázó és szoptató terek, gyermeksarkok, gyermekmegőrző);
a kutató, PhD hallgató nők jó családi gyakorlatainak (a mai modern szemlélet szerinti, harmonikus családi együttélésen alapuló női-férfi szerepek) bemutatása médiakampány formájában.
A lányok és nők MTMI (matematikai, természettudományos, műszaki, informatikai) pályák felé való irányultságának támogatása pályaaorientációs foglalkozások szervezésével a középszintű oktatásban, amelyek népszerűsítik az MTMI szakmákat a pályaválasztás előtt álló fiatal nők számára;
a kutatói életpálya népszerűsítésével a felsőoktatásban;
középfokú szakképzés terén;
az MTMI pályaaorientáció, ösztöndíj a felsőoktatásban, különös tekintettel a női hallgatókra.
A lányok és nők szakképzésben és felsőoktatásba való érvényesülésének előmozdítása, a lemorzsolódásuk csökkentése speciális oktatásszervezési modellek kidolgozásával és alkalmazásával;
felzárkózási és fejlesztési célú kurzusok megvalósításával;
olyan programok kidolgozásával, amely révén nő a szakma és a diplomaszerzés esélye a lemorzsolódás kockázatával érintett nők számára;
a “nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülők” (NEET) között magasabb a nők aránya, számukra szakképzést, illetve felsőfokú tanulmányokat előkészítő programok szervezésével, a programokon való részvételt elősegítő ösztönző rendszer kialakításával és működtetésével, specifikus (korai) pályaaorientációs, készségfejlesztő és kommunikációs programok megvalósításával, továbbá a gyermekneveléssel összeegyeztethető továbbtanulási formák támogatásával;
nagyszabású digitális kompetenciafejlesztési program indításával nők részére.
A nőpolitikai, a női szempontokat figyelembe vevő szaktudás fejlesztése szakértők képzésével, valamint a szaktudás elterjesztésével a közigazgatásban (pl. Probono képzések indításával).

3. A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtése:

A 6 év alatti gyermeket nevelő nők elhelyezkedésének támogatása az 1. fejezetben kitűzött célok mellett fiatal nőknek karrier tanácsadással, mentorhálózat kiépítésével;
kisgyermekes anyáknak biztosított képzéssel, tanácsadással;
bölcsődei ellátást biztosító intézmények kapacitásának további növelésével;
a hátrányos helyzetű, szakmát még nem szerzett négy vagy több gyermekes édesanyák esetében a hosszú évek után a munkába történő visszatérés megkönnyítésére azon lehetőség kialakításával, hogy egészségügyi, szociális, gyermek-vagy idősgondozási területen segítő szakmába térhessenek vissza, amely az otthon megszerzett tudás elfogadottságát is erősítené (Nő az esély programhoz hasonló koncepció kidolgozása), amennyiben az eredeti munkahelyen történő foglalkoztatásra nincsen mód.
A női vállalkozók támogatása felkaroló, foglalkoztatást javító (kompetenciafejlesztés, tréningek, kutatás, mentorprogram) és a források elérését biztosító intézkedésekkel;
sikeres vállalkozó nők példájának bemutatásával.
A nők és férfiak közötti bérkülönbségek okainak kutatásban való vizsgálatával a kihívások alátámasztásának fényében;
a kutatás eredményeinek figyelembe vételével az indokolt, célértékekkel meghatározott intézkedések meghozatalával;
a nők és férfiak nyugdíja közötti különbségek kutatásban való vizsgálatával.
A nők speciális (különösen gyermekszülés és gyermeknevelés, családi állapot, gyermekszám, egészségi állapot, valamint beteg- és idősgondozás miatti) szegénységi kockázatának csökkentése (munkavállalás, társadalombiztosítás, munkanélküliség, az egészségügyi és a szociális ellátások, valamint a digitalizáció területén) nemekre bontott statisztikai adatgyűjtések és adat-kiértékelések elvégzésével, külön célzottan a speciális helyzetben lévő (egyszülős, fogyatékkal élő gyermeket nevelő, nagycsaládos, hátrányos helyzetű) csoportokra keresetszerkezeti felmérés, időmérleg adatok, háztartási szatellit számla módszereivel;
kedvezményes oktatási lehetőségek biztosításával kismamák számára;
a Család és Karrier Pontok hálózatának továbbfejlesztésével;

a Családbarát Szülésház és Családbarát Kórház pályázat további meghirdetésével, kibővítésével;
a várandós anyák nagyobb mértékű támogatása érdekében a védőnői hálózat erősítése ösztönzők bevezetésével, béremeléssel, kiemelt jelentőséggel a hátrányos helyzetű településekre;
a hátrányos helyzetű nők egészségtudatosságát növelő, a szervezett népegészségügyi szűréseken való részvételt ösztönző programok kidolgozásával;
ingyenes mentálhigiénés tanácsadással, pszichológusok biztosításával az Egészségfejlesztési Irodákban a hátrányos helyzetű nők számára;
a szegénységben élők és a roma nők, mint aktív erőforrás beépítésével a munkaerőpiacra, figyelembe véve a korai iskolaelhagyást megelőző programok továbbfejlesztését, kiterjesztését;
a hátrányos helyzetű édesanyák gyermeknevelési kompetenciáinak erősítése (az uniós források biztosítása esetén a Biztos Kezdet Gyerekházak hálózatának kibővítésével: legfeljebb 50 új Gyerekház létrehozásával);
a szegénységben, illetve mélyszegénységben élő egyszülős családok számára rezsiköltségek támogatásával, illetve tanulmányi ösztöndíjak biztosításával az egyszülős gyermekek részére;
idős hozzátartozó gondozását ellátó nők otthoni munkavégzésének elismerésével;
digitalizáció adta támogatási lehetőségek speciális felmérésével és kamatoztatásával az adott élethelyzethez igazodva.

2.2 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alábbiakban azon jogszabályi rendelkezések ismertetésére kerül sor, amelyek koncepciók, tervek elkészítését írják elő az önkormányzatok számára:

Gazdasági program – az Mőtv. 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Köznevelés-fejlesztési terv – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Az oktatásért felelős miniszter készíti el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el vármegyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6/A § (3) bekezdése alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki

infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia célja, hogy megfogalmazza Kunszentmiklós hosszú távú jövőképét, és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait:

A Városházpontonban, amely az elsődleges akcióterület, a városi funkciók erősítése, közterületi, a kulturális, a közösségi, a közigazgatási és a gazdasági funkció fejlesztése volt a prioritás. Ez a fejlesztés 2015. évben megvalósult. Az Integrált Településfejlesztési Stratégiában a fejlesztési elképzelésként tovább kívánjuk bővíteni a városházponton, egyben el kívánjuk érni a szegregációval érintett területek felzárkóztatását. Kiemelt figyelmet kell fordítani a szociális lakás rehabilitációra, a képzési és foglalkoztatási programok megvalósítására is.

Kunszentmiklós város célja, hogy a városfejlesztési elképzelések megvalósíthatóságát támogassa, a már meglévő fejlesztési elképzeléseket és a fejlesztési szükségleteket a Széchenyi 2020 akcióterveivel, a Nemzeti Vidékstratégia 2020 (NVS) növekedési stratégiai tervezési folyamatához és az EU Duna régió stratégiájához illesztve.

A szolgáltatástervezési koncepció célja, hogy a döntéshozók részére készüljön egy olyan dokumentum, amely átfogó képet nyújt a település ellátási kötelezettségének helyzetéről, a szociális szükségletekről és a rendelkezésre álló lehetőségekről, a szolgáltatások fejlesztésének irányairól. Ezáltal a településen olyan szolgáltató rendszer jöjjön létre, amely összehangoltan, koordináltan működik, és amely teljes mértékben lefedi a szociális szükségleteket.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

- Helyi adatok
- Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kunszentmiklósi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya (továbbiakban: Foglalkoztatási Osztály)
- TeIR adatbázis

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége
--

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek.

A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket.

A szegénységben szerepet játszó okok között különösen az alacsony iskolai végzettség, a korszerű szakképzettség hiánya, valamint az ezzel összefüggő kedvezőtlen munkaerő-piaci pozíció áll. A munkaerő-piacról tartósan kiszorult inaktív személyek elhelyezkedési motiváltsága rossz, gyakran küzdenek mentális- vagy szenvedélybetegséggel.

A sikeres életkezdetnek meghatározó hatása van a későbbi iskolai és munkaerő-piaci életpályára, ezért minden gyermek és fiatal számára biztosítani kell a jól hasznosítható tudás, képességek és készségek megszerzését.

A hátrányos helyzetű gyermekek és családjaik segítése érdekében olyan szolgáltatásokat szükséges biztosítani, amelyek lehetővé teszik a fejlődési elmaradások korai észlelését, és biztosítják az időben elkezdhető fejlesztést.

A szegénység – és különösen a gyermekszegénység – csökkentése fékezheti azt a folyamatot, hogy a szegény családok gyermekei vesztesként induljanak az oktatásban és a munkaerőpiacon, így megállíthatja a szegénység újratermelődését.

A gyermekszegénység elleni küzdelem szükségessé teszi:

a szülők munkavállalásának elősegítését,

a gyermekek és fiatalok mellett a szülők számára is az esélyteremtés biztosítását az oktatás és képzés területén,

a szegénység generációk közötti átörökítésének megtörését megakadályozó, a gyermekekre és fiatalokra figyelő szolgáltatások fejlesztését,

kommunikációs-, konfliktuskezelő-, gondozási-, nevelési minták, készségek, elsajátítását

a családi élet és a munkahely összeegyeztetésének javítását.

E terület vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférést, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják:

a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a romasággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „romakérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a romaság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma. Az viszont kijelenthető, hogy a romák élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését.

Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetés:

„8. § Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt

a) neme,

b) faji hovatartozása,

c) bőrszíne,

d) nemzetisége,

e) nemzetiséghez való tartozása,

f) anyanyelve,

g) fogyatékosága,

h) egészségi állapota,

i) vallási vagy világnézeti meggyőződése,

j) politikai vagy más véleménye,

k) családi állapota,

l) anyasága (terhessége) vagy apasága,

m) szexuális irányultsága,

n) nemi identitása,

o) életkora,

p) társadalmi származása,

q) vagyoni helyzete,

r) foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama,

s) érdekképviselőihez való tartozása,

t) egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonsága)

miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.

9. § Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van, vagy lenne.”

Településünkön a népszámlálási adatok szerint 2011-ben 400 fő vallotta magát cigány/roma nemzetiségűnek. Településünkön életvitelszerűen nagyobb számban vannak jelen, melynek oka az, hogy a rendszerváltás előtt számos roma család talált itt megélhetési forrást, az alacsony képzettséget igénylő szektorban. A Kunszentmiklósi Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviselőjének adata alapján a cigányok/romák száma településünkön 1900 fő. A Cigány Nők Érdekeit Védő, Felzárkóztatását Segítő Egyesület képviselője számukat 1300 főre teszi.

1998 óta kisebbségi önkormányzattal képviseltetik magukat a helyi cigányok/romák. A helyi cigány/roma lakosság jellemzően asszimilálódott, beilleszkedett. Az általános normák szerint él, gyermekeiket taníttatják. Intézményeinkben egyenlő bánásmódot biztosítunk minden településünkön lakónak, segítve beilleszkedésüket. Kiemelkedő feladata van ebben a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatnak. Mind az óvodákban, mind a Varga Domokos Általános Iskola és Művészeti Iskolában a cigány/roma gyerekek oktatása integrált formában történik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

Kunszentmiklóson tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A cigány/roma lakosság 80%-a szakképzetlen, jelentős részük alacsony iskolai végzettségű, 8 általános vagy ennél kevesebb osztállyal rendelkezik.

A lakosság gazdasági aktivitásának növeléséhez nélkülözhetetlen a munkanélküli és az inaktív emberek foglalkoztathatóságának javítása, ami szükségessé teszi a munkavállaláshoz, illetve az önfoglalkoztatáshoz szükséges tudás és készségek fejlesztését, valamint a munkavállalási hajlandóság erősítését és a beilleszkedési esélyek javítását.

A szociális szolgáltató rendszer fejlesztése, modernizációja keretében olyan szolgáltatások biztosítása szükséges, amelyek az alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkezők foglalkoztathatóságának javításához járulnak hozzá. Tekintettel arra, hogy ezek az emberek sokkal inkább a szociális, mint a foglalkoztatáspolitikai ellátórendszerrel állnak kapcsolatban, vagy általa lesznek elérhetők, ezért a szociális ellátást nyújtóknak kell kialakítaniuk azokat az új eljárásokat, szolgáltatásokat, amelyek segítségével e csoportok foglalkoztathatóvá, „álláskeresővé válhatnak”.

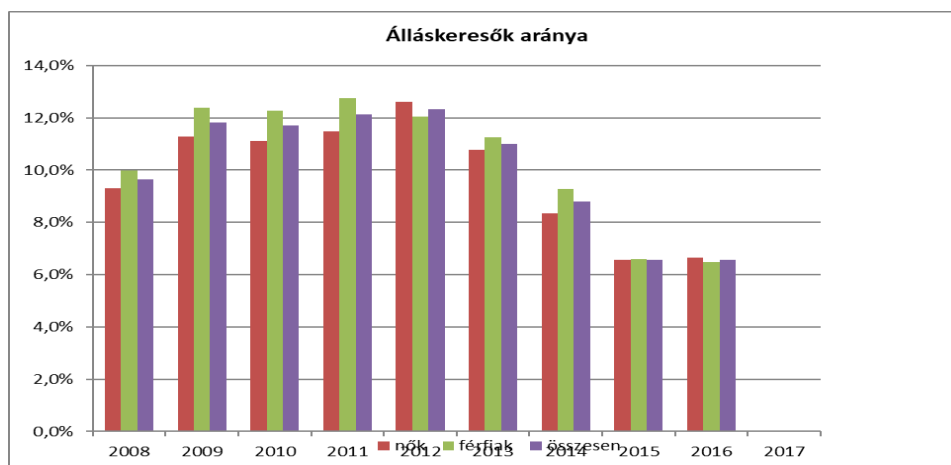
A foglalkoztatottság növelése érdekében szükséges a család- és otthon közeli szolgáltatások fejlesztése is.

Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	2935	3003	5938	273	9,3%	300	10,0%	573	9,6%
2009	2920	2975	5895	329	11,3%	368	12,4%	697	11,8%
2010	2899	2950	5849	322	11,1%	362	12,3%	684	11,7%
2011	2875	2919	5794	330	11,5%	372	12,7%	702	12,1%
2012	2837	2873	5710	358	12,6%	346	12,0%	704	12,3%
2013	2844	2796	5640	306	10,8%	315	11,3%	621	11,0%
2014	2804	2725	5529	234	8,3%	253	9,3%	487	8,8%
2015	2771	2854	5625	182	6,6%	188	6,6%	370	6,6%
2016	2770	2857	5627	184	6,6%	185	6,5%	369	6,6%
2017	2610	2730	5340	159	2,9%	132	2,5%	291	5,5%
2018	2561	2701	5262	161	3,0%	130	2,5%	291	5,5%
2019	2561	2695	5256	137	2,6%	111	2,1%	248	4,7%
2020	2517	2674	5191	191	3,6%	137	2,6%	328	6,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

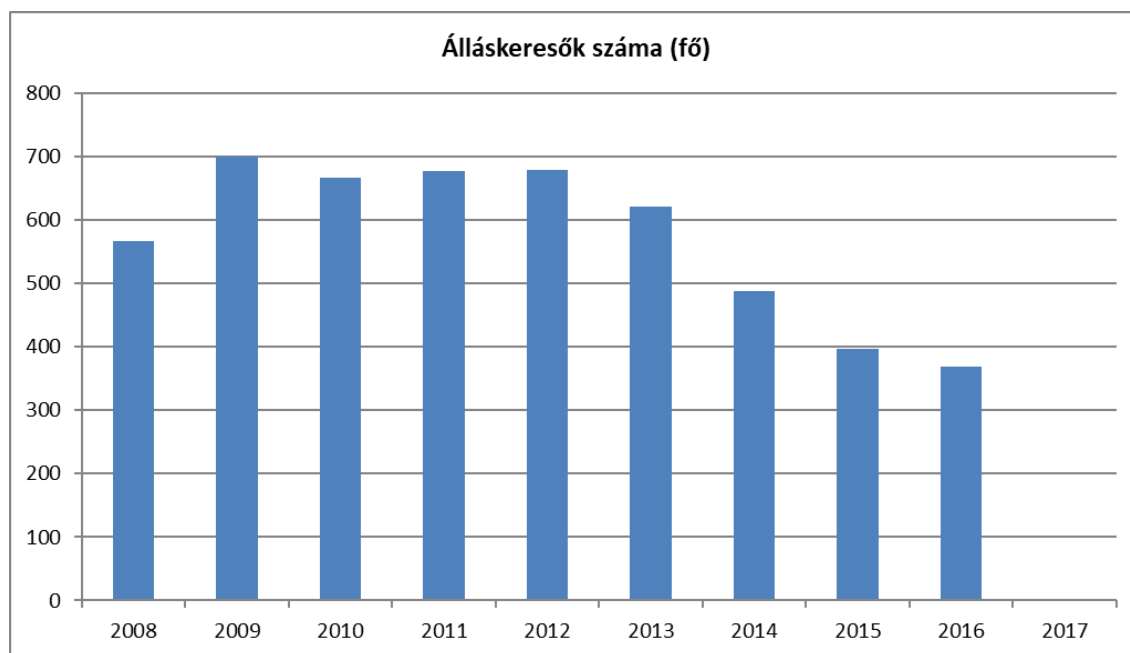

Megállapítható, hogy 2012. évig emelkedett a nyilvántartott álláskereső aránya, majd a 2012. évtől ez az arány csökkenő tendenciát mutat. A nyilvántartott álláskeresők közül több a férfi, kivéve a 2012. évet, ahol a nők száma 0,6 %-kal meghaladta a férfiak számát. A 2013-as évet követően csökkenés fedezhető fel a nyilvántartott álláskeresők számában.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
nyilvántartott álláskeresők száma össz.	fő	567	700	666	677	678	621	487	396	369	291	291	248	328
20 éves és fiatalabb	fő	18	21	19	18	19	37	31	49	17	22	18	9	18
	%	3,2 %	3,0 %	2,9%	2,7 %	2,8%	6,0 %	6,4%	12,4%	4,6%	7,6%	6,2 %	3,6 %	5,5%
21-25 év	fő	72	87	87	94	91	111	85	49	42	23	30	23	25
	%	12,7 %	12,4 %	13,1%	13,9 %	13,4%	17,9 %	17,5%	12,4%	11,4%	7,9%	10,3 %	9,3 %	7,6%
26-30 év	fő	72	93	94	90	95	67	55	50	53	40	38	20	41
	%	12,7 %	13,3 %	14,1%	13,3 %	14,0%	10,8 %	11,3%	12,6%	14,4%	13,7%	13,1 %	8,0 %	12,5 %
31-35 év	fő	70	89	83	73	69	60	43	38	43	19	26	32	43
	%	12,3 %	12,7 %	12,5%	10,8 %	10,2%	9,7 %	8,8%	9,6%	11,7%	6,5%	8,9 %	12,9 %	13,1 %
36-40 év	fő	75	99	88	85	81	80	57	26	25	34	27	24	23
	%	13,2 %	14,1 %	13,2%	12,6 %	11,9%	12,9 %	11,7%	6,6%	6,8%	11,7%	9,3 %	9,7 %	7,0%
41-45 év	fő	65	92	87	90	94	75	56	53	39	38	29	30	37
	%	11,5 %	13,1 %	13,1%	13,3 %	13,9%	12,1 %	11,5%	13,4%	10,6%	13,0%	9,9 %	12,1 %	11,3 %
46-50 év	fő	60	77	76	84	79	60	51	40	35	31	31	24	35
	%	10,6 %	11,0 %	11,4%	12,4 %	11,7%	9,7 %	10,5%	10,1%	9,5%	10,7%	10,7 %	9,7 %	10,7 %
51-55 év	fő	69	77	69	73	71	65	49	37	44	25	22	27	34

	%	12,2%	11,0%	10,4%	10,8%	10,5%	10,5%	10,1%	9,3%	11,9%	8,6%	7,6%	10,9%	10,4%
56-60 év	fő	56	55	57	64	68	58	50	29	35	33	33	29	31
	%	9,9%	7,9%	8,6%	9,5%	10,0%	9,3%	10,3%	7,3%	9,5%	11,3%	11,3%	11,7%	9,4%
61 év felett	fő	10	10	6	6	11	8	10	25	36	26	37	30	41
	%	1,8%	1,4%	0,9%	0,9%	1,6%	1,3%	2,1%	6,3%	9,8%	8,9%	12,7%	12,1%	12,5%

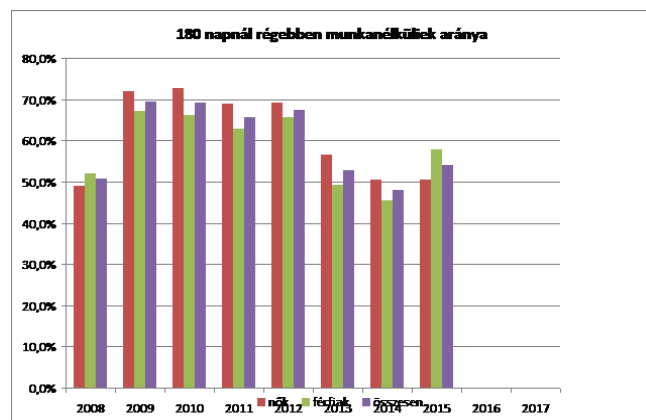
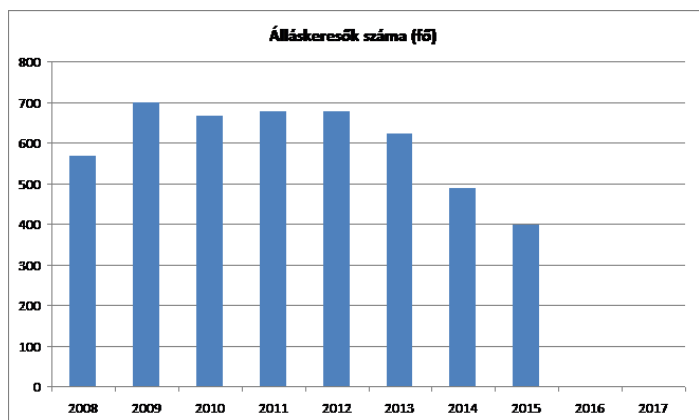
A regisztrált munkanélküliek száma 2012. évig enyhe mértékű növekedést mutat, majd számuk fokozatosan csökken. Megfigyelhető, hogy a 20 évnél fiatalabb korosztály tekintetében 2013. évben nagyobb mértékű növekedés tapasztalható. A 2020-as évben kiugróan magas volt a munkanélküliek száma az előző évekhez képest, ez a szám nagyban köthető a világjárványhoz.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	273	300	573	134	156	290	49,1%	52,0%	50,6%
2009	329	368	697	237	247	484	72,0%	67,1%	69,4%
2010	322	362	684	234	239	473	72,7%	66,0%	69,2%
2011	330	372	702	227	234	461	68,8%	62,9%	65,7%
2012	358	345	703	248	226	474	69,3%	65,5%	67,4%
2013	306	315	621	173	155	328	56,5%	49,2%	52,8%
2014	234	253	487	118	115	233	50,4%	45,5%	47,8%
2015	188	182	370	95	105	200	50,5%	57,7%	54,1%
2016	184	185	369	78	82	160	42,4%	44,3%	43,4%
2017	159	132	291	93	63	156	58,5%	47,7%	53,6%

2018	161	130	291	104	68	172	64,6%	52,3%	59,1%
2019	137	111	248	88	61	149	64,2%	54,9%	60,1%
2020	191	137	328	120	86	206	62,8%	62,8%	62,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek átlag 54,1 %-a 180 napnál régebben regisztrált, és ezek között az emberek között nagyobb a férfiak száma.

A munkaerő piaci helyzet súlyosságát ugyanis nemcsak a munkanélküliek magas száma, hanem az is jelzi, hogy az érintettek többsége hosszú ideig marad munka nélkül. A tartós munkanélküliek többsége esetében nagyon kevés az esély, az önálló (támogatás nélküli) elhelyezkedésre.

Jellemző és figyelmeztető adat, hogy a munkanélkülivé válók többsége már nem először kerül a nyilvántartásba, tehát visszatérő. Kialakult egy réteg, amely, ha talál is munkát, akkor is csak rövid ideig tudja megtartani állását. Az életkor növekedésével a tartós munkanélküliség valószínűsége is nő. Az elhelyezkedés szempontjából a leginkább veszélyeztetettek az aluliskolázottak, a fiatal pályakezdők, a GYES-ről, GYED-ről visszatérők, illetve az 50 éven felüliek.

A város munkahelyhiánnyal küzd. A 2020-as évben a koronavírus járvány miatti kiugró szám látható.

Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	625	69	11,0%	256	41,0%	300	48,0%
2009	697	66	9,5%	288	41,3%	343	49,2%
2010	684	59	8,6%	292	42,7%	333	48,7%
2011	702	62	8,8%	305	43,4%	335	47,7%
2012	704	58	8,2%	320	45,5%	326	46,3%
2013	621	51	8,2%	288	46,4%	282	45,4%
2014	487	50	10,3%	237	48,7%	200	41,1%
2015	370	48	13,0%	182	49,2%	140	37,8%
2016	369	25	6,8%	175	47,4%	169	45,8%
2017	291	26	8,9%	138	47,4%	127	43,6%
2018	291	39	13,4%	143	49,1%	109	37,4%
2019	248	32	12,9%	125	50,4%	91	36,7%
2020	328	28	8,5%	142	43,3%	157	47,8%

Forrás: *TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal*

2008. év óta fokozatosan csökkent a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező regisztrált munkanélküliek száma, majd ez az arány 2014. évben emelkedett meg, mely emelkedés a regisztrált munkanélküliek számának csökkenésével magyarázható. A regisztrált munkanélküliek 6,8 %-a nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel 2016-ban.

A 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma nő. Ennek oka, hogy felnőttképzés keretében felzárkóztató képzésen vesznek részt. A 2020-as évben a koronavírus világjárvány miatt több regisztrált álláskereső volt nyilvántartva.

Közfoglalkoztatás

3.2.8. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	20	0%	2	n.a.
2011	154	3%	21	n.a.
2012	113	2%	38	n.a.
2013	195	4%	n.a.	n.a.
2014	157	3%	n.a.	n.a.
2015	109	2%	n.a.	n.a.
2016	119	2%	n.a.	n.a.
2017	148	3%	n.a.	n.a.
2018	70	1%	n.a.	n.a.
2019	49	1%	n.a.	n.a.
2020	43	1%	n.a.	n.a.

Forrás: helyi adat

A közfoglalkoztatás célja, hogy a munkára képes, tartósan munkanélküli személyek vegyenek részt valamely közfoglalkoztatási formában, annak érdekében, hogy rendszeres munkajövedelemhez jussanak. Az alacsony iskolai végzettségű munkavállalók számára ugyanis a nyílt munkaerőpiacra való visszakerülés első lépcsőjét a közfoglalkoztatásban való részvétel jelentheti.

Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

Felnőttképzés keretében a Kecskeméti Szakképzési Centrum által fenntartott Virágh Gedeon Szakközépiskola és Szakiskolában lehetőség van az érettségi megszerzésére.

Jelenleg egy alapítványi fenntartású felnőtt képző intézménnyel rendelkezik a település. Ennek a keretén belül felzárkóztató és szakmát nyújtó képzésekre lehet jelentkezni.

Az önkormányzat közmunkaprogramjának megvalósulásához jelentős anyagi támogatást nyújt a Belügyminisztérium.

Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Feladatok:

Helyi közszolgáltatások:

- Köztisztasági feladatok: közterület takarítás, buszmegállók, utak, járdák, parkok, terek, gépkocsi parkolók takarítása,
- Útkarbantartás: helyi közutak, járdák, javítási-karbantartása, hó- és síkosságmentesítés,
- Fűkaszalás, parlagfű irtás: közterületeken, utak, járdák mentén, önkormányzati tulajdonú vagy fenntartású ingatlanokon végzett időszakos kaszalás, gyomirtás,
- Parkgondozás: közterületeken utak, járdák mentén, önkormányzati tulajdonú vagy fenntartású ingatlanokon, parkok, terek, növényvédelmi, kertészeti, munkáinak elvégzése,
- Temetők karbantartásában közreműködés,
- Csapadékvíz elvezető árkok karbantartása.

Épület karbantartás:

Önkormányzati intézmények és létesítmények belső, külső állagmegóvási, karbantartási munkái.

Adminisztrációs feladatok:

Önkormányzati fenntartású intézmények irodahelyiségeiben betanítható feladatkört ellátó adminisztratív alkalmazottak.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Kényes terület lévén elsősorban személyes interjúk, beszélgetések során nyerhetünk olyan információkat, amelyek a munkakeresés során tapasztalt hátrányos megkülönböztetés eseteire utalnak. Fontos azonban odafigyelni arra, hogy megkülönböztessük a megkérdezettek által ténylegesen tapasztalt, átélt diszkriminatív eseményeket azoktól a csak hallomásból ismert és elmesélt történetektől, amelyeket ismerősök ismerősei meséltek. Ezek néha a kollektív mítoszteremtés kategóriájába tartozhatnak és nem biztos, hogy valós megkülönböztetés áll mögötte. Szintén oda kell figyelni arra, hogy nem minden hátrányos megkülönböztetés, amit az egyén úgy él meg. Előfordulhat, hogy valakit nem etnikai hovatartozása miatt utasítanak el, hanem valós és tényszerű okok miatt, de a sokszor átélt negatív események oly mértékűre fokozzák az egyén érzékenységet, hogy mindent etnicitása elleni támadásként tud megélni. Tehát nehezen megfogható kategóriáról van itt szó. A gyűjtött adatok csak tájékoztató jellegűek a hátrányos megkülönböztetés problémájának a „levegőben való jelenlétéről” vagy hiányáról.

3.3 Munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások, pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása

Munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások:

3.3 Álláskereső támogatása

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma (fő)	segélyben részesülők (fő)	segélyben részesülők (%)
2008	5938	49	0,8%
2009	5352	72	1,3%
2010	5849	61	1,0%
2011	5794	91	1,6%
2012	5710	13	0,2%
2013	5640	14	0,2%
2014	5529	15	0,3%
2015	5625	17	0,3%
2016	5388	13	0,24 %

2017	5340	24	0,44 %
2018	5262	97	1,84 %
2019	5256	27	0,51 %
2020	5191	34	0,65 %

Forrás: Helyi adat, TeIR

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott állásukeresők száma	állásukeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	573	186	32,5%
2009	697	169	24,2%
2010	684	124	18,1%
2011	702	117	16,7%
2012	704	62	8,8%
2013	621	38	6,1%
2014	487	32	6,6%
2015	370	27	7,3%
2016	369	38	10,2%
2017	291	41	14%
2018	291	32	11%
2019	248	34	13,7%
2020	328	37	11,2 %

Forrás: Helyi adat, TeIR

A munkaerő-piaci helyzet súlyosságát nemcsak a munkanélküliek magas száma, hanem az is jelzi, hogy az érintettek többsége hosszú ideig marad munka nélkül.

A tartós munkanélküliek többsége esetében nagyon kevés az esély, az önálló (támogatás nélküli) elhelyezkedésre.

Jellemző és figyelmeztető adat, hogy a munkanélkülivé válók többsége már nem először kerül a nyilvántartásba, tehát visszatérő.

Kialakult egy réteg, amely, ha talál is munkát, akkor is csak rövid ideig tudja megtartani állását.

Az életkor növekedésével nő a tartós munkanélküliség valószínűsége. Az elhelyezkedés szempontjából a leginkább veszélyeztetettek az 50 év felettiek.

A város, tekintettel a munkanélküliségre, minden munkahelyteremtő kezdeményezést felvállal, közművesített építési telkek, ingatlanok bérbe- vagy tulajdonba adásával.

Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások:

Az önkormányzattól a Járási Hivatalokhoz került szociális igazgatási feladatok:

- időskorúak járadéka megállapítása, felülvizsgálata, folyósítása
- ápolási díj (normatív) megállapítása, felülvizsgálata, folyósítása
- alanyi és normatív alapon járó közgyógyellátásra való jogosultság megállapítása
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása, erről hatósági bizonyítvány kiállítása
- hadigondozotti ügyekben az első fokú hatósági jogkör gyakorlása
- aktív korúak

Az önkormányzatunk által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás. E támogatás keretében az általunk támogatandónak ítélt, rendeletünkben szabályozott élethelyzetekre nyújtható támogatás.

Az önkormányzat kötelezettsége abban állt, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű

támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozott. Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	193	3,25	49	8,55	0	0
2009	31	0,57	150	21,5	0	0
2010	46	0,78	152	22,2	0	0
2011	46	0,79	153	21,79	0	0
2012	29	0,5	210	29,8	16	0
2013	36	0,64	284	45,73	11	5
2014	42	0,76	230	47,23	12	3
2015	42	0,74	167	45,13	n.a.	n.a.
2016	21	n.a.	316	n.a.	n.a.	n.a.
2017	21	n.a.	290	n.a.	n.a.	n.a.
2018	20	n.a.	212	n.a.	n.a.	n.a.
2019	19	n.a.	182	n.a.	n.a.	n.a.
2020	25	n.a.	149	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Helyi adat, TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást.

Kunszentmiklós Város Képviselő-testületének a lakások és helyiségek bérletéről szóló 13/2001. (VI. 22.) önkormányzati rendelete, továbbá az önkormányzat tulajdonában lévő lakások lakbéréről, valamint a lakások és helyiségek elidegenítéséről szóló 14/2001. (06. 22.) önkormányzati rendelete az irányadó.

Bérlakás-állomány

Két bérbeadási típust különböztetünk meg:

- I. Költségelvű alapon
- II. Nem költségelvű alapon (Szociális lakás)

Szociális lakhatás

A szociális bérlakásra jogosultság feltételei:

Szociális helyzet alapján önkormányzati bérlakásra azok a nagykorú magyar állampolgárok, továbbá azok az állandó tartózkodásra jogosító személyi igazolvánnyal rendelkező bevándoroltak, valamint a magyar hatóságok által menekültként elismert személyek jogosultak, akiknek családjában – a vele együtt költöző családtagokat számítva – az egy főre jutó havi nettó jövedelem (egyedülálló esetében is) eléri az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, viszont nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át.

A szociális helyzet alapján bérbe adott lakások a következők:

Kinizsi u. 2/A; 2/B
Liszt Ferenc utca: 29/2
31/1; 31/2; 31/3
32/1; 32/2; 32/3

Névjegyzék: a Polgármesteri Hivatal a bérbevételi ajánlat és a környezettanulmány figyelembe vételével évente előkészíti a bérbeadási névjegyzéket és a Pénzügyi Bizottság elé terjeszti.

A szociális lakások bérbeadási névjegyzékét a Pénzügyi Bizottság javaslata alapján a képviselő-testület határozza meg évente.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)	bérlakás állomány (db)	szociális lakásállomány (db)
2008	3545	49	21
2009	3545	51	23
2010	3545	50	23
2011	3544	48	23
2012	3551	48	23
2013	3549	48	23
2014	3546	48	23
2015	3546	48	23
2016	3545	45	15
2017	3545	31	18
2018	3547	30	15
2019	3546	30	15
2020	3545	30	15

Forrás: Helyi adat

Lakhatást segítő támogatások

Lakásfenntartási támogatás

A lakásfenntartási támogatás szabályai 2015. március 1-jétől kikerültek a Szociális törvényből. Ezen időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2009	117	n.a.
2010	142	n.a.

2011	251	0
2012	273	0
2013	215	0
2014	174	0
2015	121	0
2016	80	0
2017	69	0
2018	40	0
2019	27	0
2020	20	0

Forrás: TeIR

A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma növekedett az évek folyamán, majd 2012. évtől számuk csökkent. Ennek valószínűsíthető oka, hogy az öregségi nyugdíj legkisebb összege 2007. év óta nem változott, ezzel szemben az ellátások összege kis mértékben növekedett, így voltak kérelmezők, akik a jövedelemkorlát miatt nem váltak jogosulttá az ellátásra.

Önkormányzatunk települési támogatás keretében nyújt támogatást a gyógyszerkiadások viseléséhez.

2016. évben 12 fő részére, 2017. évben pedig 13 fő részére lett megállapítva ez a támogatás. A 2012-es évben volt a legtöbb a támogatásban részesülők száma. A 2012-es és 2020-as évben tekinthető meg a legnagyobb eltérés.

Első lakáshoz jutó fiatal házaspárok támogatása

Kunszentmiklós Város Képviselő-testületének az első lakáshoz jutó fiatal házaspárok támogatásáról szóló 16/2014. (V.21.) Önkormányzati rendelete 2. § (1) bekezdése szerint a jogosultság feltételei a következők:

„Az első lakóingatlan megszerzéséhez kamatmentes kölcsön formájában támogatás nyújtható annak a fiatal házaspárnak, amelynek a kérelem benyújtásakor az alábbi feltételek együttesen fennállnak:

- „a) a házastársak legalább egyike rendszeres havi jövedelemmel rendelkezik, valamint családjában az egy főre jutó havi jövedelem eléri az 1 szociális vetítési alap összegének 150%-át;
- b) a kérelmezők Kunszentmiklós város közigazgatási területén vásárolnak, vagy építenek lakást, illetve az építkezéssel, vásárlással a házaspár mindkét tagja tulajdonjogot szerez az adott ingatlanon;
- c) a támogatás csak önálló lakóingatlan építéséhez, illetve vásárlásához nyújtható, résztulajdon megszerzéséhez nem.
- d) a kérelmezők együttesen 50%-ot meghaladó tulajdoni hányaddal nem rendelkeznek lakás céljából szolgáló ingatlanban.”

Eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Városunkban egyre nagyobb számban veszik igénybe a Nemzeti Eszközkezelő Alap által nyújtott állami támogatást.

Magyarország kormányának célja, hogy az Otthonvédelmi Akciótervvel gondoskodjon a bajba jutott, hitelüket fizetni nem tudó rászorulókról.

Az Otthonvédelmi Akcióterv keretein belül létrehozott Nemzeti Eszközkezelő feladata egy olyan program működtetése, amely a jelzáloghitel-törlesztés miatt súlyosan eladósodott, a gazdasági válság miatt kiszolgáltatott helyzetbe került családok lakhatását hosszú távon biztosítani képes. Az Eszközkezelő a hiteladósok ingatlanát az állam javára megvásárolja, egyben biztosítja a bérlet lehetőségét. A társaság küldetése a fentiekkel összhangban az otthonok és a családok védelme, a gazdasági válság hatásainak tompítása.

Lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A környező községekben, a méreteikből adódóan kisebb léptékű, részben pontszerű falufejlesztési akciók valósulhatnak meg, amelyek kifejezetten a helyi lakosság életminőségének javítását szolgálhatják. A város fejlesztései, a közoktatási rendszer, az Egészségügyi központ járóbeteg szakellátásának, a közösségi közlekedés feltételeinek fejlesztése egyértelműen pozitív hatást gyakorolna a környező települések életére is, javítva az egész térség életminőségét.

A kistérség egységes fejlődéséhez elengedhetetlen, hogy a térség képessé váljon arra, hogy problémáit és szükségleteit és a fejlődés lehetséges módjait közösen megfogalmazza, majd együttműködve, ezeket integrált, komplex projektekkel alakítsa. A fentiek összehangolása a kistérségi társulás feladata, és még szorosabb együttműködés kialakításában Kunszentmiklósnak, mint kistérségi székhelynek kiemelt szerepe van.

Külterület:

A lakosság 7,7%-a él, ezen a városrészen többségük 59,1%-uk Kunbábony településrészen. A lakosság nagymértékben elöregedő, a városrész korstruktúrája a legkedvezőtlenebb, itt a legnagyobb a 60 éven felüliek aránya és a legalacsonyabb a 0-14 évesek aránya. A képzettségi mutatók is kedvezőtlenek a többségében mezőgazdasági termeléssel foglalkozó alacsony iskolai végzettségű lakosok miatt. Itt a legmagasabb, jóval a települési átlagot meghaladó legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya (54,6%), és nagyon alacsony a felsőfokú végzettségűek aránya is. A város lakásállományának 12,2 %-a található a külterületeken, közel háromnegyedük alacsony komfort fokozatú a közmű ellátottság hiányában.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A telep/szegregátum, mint lakókörnyezet jellemzői

Szegregátumnak tekintjük azokat a területeket, amelyeken az alacsony státuszú lakosok aránya eléri vagy meghaladja az aktív korú népesség 50 %-át.

Szegregációval fenyegető területek pedig azok, ahol az alacsony státuszú népesség koncentrációja eléri a 40%-ot. Azok az aktív korú személyek minősülnek alacsony státuszúnak, akiknek iskolai végzettsége nem magasabb 8 általános iskolai osztálynál, és nem rendelkeznek rendszeres munkajövedelemmel.

A telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői

A KSH 2011-es népszámlálási adatai alapján a tasskertesi szegregátumban 248-an a lakosság 2,72%-a, a városközponti szegregátumban 950-en, a lakosság 10,5%-a élt. A szegregátumok korfája jelentősen eltér a városrészek és a város egészének korösszetételétől: magasabb a 0-14 évesek aránya, alacsonyabb a 60 év felettiek aránya.

Az antiszegregációs területen belül az alacsony státuszú lakosok nagyobb koncentrációjára lehet következtetni a legfeljebb általános iskolát végzettek nagyobb (66,4%), a diplomások alacsonyabb (1,3%), e rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők nagyobb (69,9%), a foglalkoztatottak alacsonyabb (28,6%) arányából. A mutatók súlyozásos vizsgálata alapján megállapítható, hogy a szegregáció a tasskertesi területen koncentráltabban van jelen, a vizsgált 12 mutató tekintetében 9 esetben kedvezőtlenebb.

1. számú szegregátum

A KSH a Tasskertes városrészben található, Városkapu út - vasútvonal - Kinizsi u. mindkét oldala - Liszt Ferenc u. mindkét oldala - Dobó István u. - Mikszáth Kálmán u. - Jókai u. - Móra Ferenc u. által határolt tömböt szegregátumként határolta le. A szegregációs mutató: 50,5%. A területen élők száma a teljes tasskertes lakosság mintegy 23%-a. A szegregátumok közül itt a második legmagasabb a 0-14 évesek aránya, 23,8%. Ez több mint nyolc százalékponttal magasabb a városi aránynál. A 60 év felettiek aránya viszont tíz százalékponttal alacsonyabb a város egészére vonatkozó arányszámnál. Az aktív korúak több mint 73%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások közel kétharmadában egyetlen foglalkoztatott sincs. A roma lakosság aránya magas.

A területen található lakások száma 86, ebből 18 komfort nélküli vagy félkomfortos. A lakások több mint 12%-a egyszobás. 2010. január 1. óta sem új építés, sem bontás nem történt. Tíz önkormányzati bérlakás található a területen (egy részükben a felszámolt Téglagyári telep lakói laknak). A házak többsége régi parasztház, illetve számos szociálpolitikai kedvezmény felhasználásával épült ingatlan is található itt. A területen kizárólag lakóépület található. Az ingatlanok átlagéletkora 30-40 év. A laksűrűség 3,6 fő/lakás, ami a másfésszerese a városi átlagnak (2,4 fő/lakás).

A kiépített infrastruktúra rendelkezésre áll. A Liszt Ferenc utca végén – rövidebb szakaszon – hiányzik a pormentes út. Ugyanezen utca vége után – már a belterületi részen kívül – folyamatos problémát jelent az illegális személtlerakás, amely személtlept az önkormányzat által történő rendszeres felszámolás ellenére is folyamatosan újratermelődik. A városközpont mintegy 2,5 km-re található, tömegközlekedéssel a Kunság Volán járataival elérhető.

2. számú szegregátum

A KSH a Városközpontban található, Balog József utca északnyugati oldala – településhatár által határolt tömböt szegregátumnak minősítette. A szegregációs mutató: 57,9%. A 0-14 évesek aránya, 23,5%. Ez nyolc százalékponttal magasabb a városi aránynál. A 60 év felettiek aránya viszont 22 százalékponttal alacsonyabb a város egészére vonatkozó arányszámnál és mindössze 2%. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy maga az utca is viszonylag új területe a városnak. Felsőfokú végzettséggel senki nem rendelkezik az itt lakók közül. Az aktív korúak több mint 80%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások 56%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs. A területen zömmel roma családok élnek.

A területen található lakások száma 23, ebből 2 komfort nélküli vagy félkomfortos. A szegregátumok közül itt a legalacsonyabb (4%) az egyszobás lakások aránya (ez a fele a városi átlagnak is), ami annak köszönhető, hogy a legfiatalabb épületek találhatóak itt. 2010. január 1. óta sem új építkezés, sem bontás nem történt a szegregátumban. A házak többsége szociálpolitikai kedvezmény felhasználásával épült. A területen kizárólag lakóépület található. Az épületek átlagéletkora 20 év.

A szegregátumok közül itt a legmagasabb a laksűrűség (4,4 fő/lakás), ami jóval meghaladja a városi átlagot (2,4 fő/lakás). Az infrastruktúra rendelkezésre áll.

3. számú szegregátum

A KSH a Városközpontban található, Rózsa u. - Kun u. - Szűk u. - Művész u. - Árpád u. - Pék u. - Árpád u. - Attila u. - Rákóczi Ferenc út által határolt tömböt szegregátumként határolta le. A szegregációs index: 61,6%. A terület mellett közvetlenül lehatárolt egy kisebb (9 lakásból álló 29 fős) veszélyeztetett területet is, mely szintén a Pék utca és az Árpád utca által határolt tömb. Tekintettel arra, hogy összefüggő területről van szó, egységesként kezeli a dokumentum. A 3. számú szegregátumban élő lakosság száma 316 fő. A szegregátumok közül itt a legmagasabb a 0-14 évesek aránya, 25%. Ez közel tíz százalékponttal magasabb a városi aránynál. Az aktív korúak több mint 75%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások közel kétharmadában egyetlen foglalkoztatott sincs. A területen magas, folyamatosan növekvő a roma lakosság aránya.

A területen található lakások száma 83, ebből 23 komfort nélküli vagy félkomfortos. A lakások több mint 11%-a egyszobás. 2010. január 1. óta sem új építés, sem bontás nem történt. Öt önkormányzati bérlakás található a területen. A házak többsége régi parasztház. A területen kizárólag lakóépület található. A területen épült ingatlanok állapota és kora rendkívül vegyes, kb. 30év. Az infrastruktúra rendelkezésre áll. A Kun utca – Rózsa utca kereszteződéséhez közel folyamatos problémát jelent az illegális szemétkerítés, amely szeméttelp az önkormányzat által történő rendszeres felszámolás ellenére is folyamatosan újratermelődik.

4. számú szegregátum

A KSH a Déli városrészben található, Rákóczi Ferenc út - Keskeny u.- Óvoda u. - Kötő u. - Pipa u. - Névtelen u. - Gözmalom u. által határolt tömböt szegregátumként határolta le. A szegregációs index: 42,1%. A területen élők száma 97 fő. A szegregátumok közül itt a legalacsonyabb a 0-14 évesek aránya, 20,6%. Ezen területen a legmagasabb a 60 év felettiek aránya (20,6%). Az iskolai végzettséget tekintve a legkedvezőbb mutatókkal rendelkező szegregátum: itt a legalacsonyabb a csak általános iskolai végzettségűek aránya, illetve itt a legmagasabb a felsőfokú végzettségűek aránya (9,2%, a városi átlaggal – 9,8% - közel megegyező). Az aktív korúak több mint 68%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások hatvan százalékában nincs egyetlen foglalkoztatott sem. A területen található lakások száma 33, ebből 10 komfort nélküli vagy félkomfortos. A lakások közel 14%-a egyszobás. 2010. január 1. óta sem új építés, sem bontás nem történt. A házak többsége régi parasztház. A területen kizárólag lakóépület található. A laksűrűség 20%-kal meghaladja a városi átlagot: 2,9 fő/lakás. Az infrastruktúra rendelkezésre áll. A városközpont mintegy 800 méterre található.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügy területén a Kormány kiemelt célja az állampolgárok egészségi állapotának javítása, az egészségben eltöltött életevek növelése, a területi egészség-egyenlőtlenségek csökkentése, valamint az egészségügy működési hatékonyságának és a **megfelelő hozzáférés lehetőségének javítása**. Az Eurostat adatai alapján 2004. és 2012. között nőtt a születéskor várható élettartam. A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében több, nemzetközi szinten is elismert kormányzati intézkedés született. A fontosabbak között említhetjük a **népegészségügyi termékadó bevezetését**, a **nemdohányzók védelméről szóló törvény** szigorítását, az élelmiszerekben lévő **transz-zsírsavak megengedhető legnagyobb mennyiségét**, valamint a **közétkeztetésre vonatkozó szigorúbb táplálkozás-egészségügyi előírásokat érintő szabályozást**. A Kormány elkötelezett az egészségügyi ellátórendszer népegészségügyi fókuszú átalakításában. Az egészségügyi alapellátási rendszer új alapokra helyezése jelenleg folyamatban van. Cél egyrészt **vonzóvá tenni az orvosok számára a háziiorvosi pályát**, másrészt megerősíteni ezen ellátási formát oly módon, hogy az alapellátási kompetencia keretein belül a háziorvosok minél szélesebb körben képesek legyenek ellátást nyújtani a betegek számára, tehermentesítve ez által a járó- és fekvőbeteg ellátást. A háziiorvosi alapellátás területi egyenlőtlenségeinek csökkentése céljából a **leghátrányosabb helyzetű kistérségek településeire kiterjedő ellátási kötelezettséggel működő háziiorvosi szolgálatokat** már jelenleg is 50 %-kal magasabb fix összegű díjazás illeti meg, illetve az ún. **Praxis programok**, a praxisváltás program, valamint a háziorvosok számára nyújtott letelepedési támogatás eredményeként számottevően javult az addig betöltetlen praxisokban az ellátás. A háziiorvosi alapellátást és a „kapuőr” funkciót számos intézkedés segíti, így a **teljesítmény alapú finanszírozás bevezetése**, a prevenció erősítését célzó egészségfejlesztő irodák (EFI) létrehozása. 2013 ősze óta 61 **egészségfejlesztési iroda** jött létre (ebből 20 a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben, és 41 olyan régiókban, ahol az egy főre jutó GDP kevesebb az EU-25 átlagának 75%-ánál). A hatékonyság növelése folyamatosan jelen lévő, kiemelt prioritása az egészségpolitikának, ami az ellátórendszer strukturális átalakításában és a gyógyszerügy területén (**generikus árverseny támogatása**,

hatóanyag felírás meghatározott körben) egyaránt érvényesül. A járó beteg szakellátás folyó finanszírozási arányához képest több fejlesztési forráshoz jutott, valamint hangsúlyosabban jelennek meg az intézményrendszer egészét érintő hatékonyságjavító fejlesztések, melyeknek hatása a beruházások **(egészségpótlások és onkológiai centrumok fejlesztése, intézményi funkcióváltások, párhuzamos kapacitások megszüntetése, korszerű diagnosztika fejlesztése)** befejezését követően lesz érzékelhető. Az egészségügyi szakellátás finanszírozási rendszerének átalakítása jelenleg folyik. Ennek célja egy fenntartható, költségvetési egyensúlyi állapotot tükröző, jól működő intézményrendszer.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Ellátások száma
2009	4	2	82025
2010	4	2	58583
2011	5	2	83101
2012	5	2	84614
2013	5	2	83505
2014	5	2	n.a.
2013	5	2	n.a.
2014	5	2	n.a.
2015	5	2	n.a.
2016	5	2	n.a.
2017	5	2	n.a.
2018	5	2	n.a.
2019	5	2	n.a.
2020	5	2	n.a.

Forrás:TeIR

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2009	298
2010	288
2011	317
2012	326
2013	313
2014	261
2015	326
2016	265
2017	256
2018	229
2019	212
2020	211

Forrás:TeIR

A Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma hullámváz tendenciát mutat, kiemelkedő volt a 2015. évben az ellátottak létszáma. Az ápolási díjban részesülők számában viszont enyhe emelkedés figyelhető meg. Folyamatos csökkenés tekinthető meg az évek során a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők számában.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	64
2009	69
2010	73
2011	76
2012	77
2013	77
2014	83
2015	n.a.
2016	89
2017	81
2018	79
2019	48
2020	46

Forrás: TeIR

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja, és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó szociális intézmény.

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Prevenációs és szűrőprogramokhoz való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

Sportprogramokhoz való hozzáférés

Szabadidős célú, sport alapszolgáltatások elérhetőségének és minőségének javítása fontos teendő az elkövetkező időszakban, mely hozzájárul a lakosság testi-lelki egészségének javulásához, bevonva a civil szervezeteket, a helyi vállalkozókat a tevékenységekbe, elősegítve a helyi identitás erősítését.

A sportoláshoz kapcsolódó sportlétesítmények és az aktív mozgásra alkalmas terek kialakítása, fejlesztése:

Játzóterek kialakítása

A zöld felületeken mozgást serkentő térbútorok kihelyezése

Focipálya felújítása

A Városi Sportcsarnok fejlesztése

A városi tömegsport fejlesztése – a nem eszközigenyes, kreatív programok, vetélkedők megvalósítása.

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A város ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. Az ellátórendszer hatásosságát és hatékonyságát eredményezi az is, hogy az egészségügyi, az oktatási-, közművelődési-, sport- és a foglalkoztatási intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

Közösségi élet színterei, fórumai

Magyarországon a közművelődés és kultúra évek óta finanszírozási gondokkal küzd, emiatt a művelődési központok, könyvtárak egyre nehezebb körülmények között tudnak működni. Az intézmények működésének racionalizálása elkerülhetetlen feladata az intézményfenntartó önkormányzatnak, miközben a fejlesztés, korszerűsítés is egyre égetőbb feladat.

Kunszentmiklóson a kulturális feladatokat a Varga Domokos Általános Művelődési Központ, a Tinódi Lantos Sebestyén Könyvtár, a Virágh Kúria és a Diószegi Emlékház látja el. Településünkön egy nyilvános könyvtár található. A közművelődési intézményi feladatokat a Varga Domokos Általános Művelődési Központ látja el. A muzeális intézmények: Virágh Kúria és a Diószegi Emlékház.

Az általuk szervezett programok egyik része állandóan visszatérő rendezvények. Az intézmény egésze alatt több öntevékeny csoport működik, de az óvodák és az iskolák körei is gazdagítják a város közművelődését.

Az év kiemelkedő eseményeként tartják számon Kunszentmiklóson az őszi Szentmiklósi Napokat.

A hagyományörző csoportok látványos bemutatói mellett főszerep jut a birkafőző- és borversenynek.

Egyéb kulturális rendezvények Kunszentmiklóson:

Szentmiklósi Napok

Adventi vasárnapok

Zenélő Vasárnapok

Kunszentmiklósi Fogathajtó Verseny

Versünnep

Testvérvárosok

A testvérvárosi kapcsolat a kulturális, gazdasági élet különböző területein teremt lehetőséget az együttműködésre: művészet, oktatás, üzleti, vállalkozói partnerkapcsolatok révén, melyet az Európai Unió pályázati úton támogat.

Kunszentmiklós határon átnyúló testvérvárosi kapcsolatok:

Székelykeresztúr, Erdély (Románia)

Blumberg, Németország

Székelykeve, Vajdaság (Szerbia)

Csepe (Ukrajna)

San Giljan (Málta)

Országhatáron belüli testvérvárosi kapcsolatban Karcag városával állunk.

Helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

Az Idősek Világnapján városunk készpénzzel segíti a nyugdíjas korú kunszentmiklói lakosokat.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat évente több alkalommal ruhaneműt oszt, mivel kapcsolatban állnak egy karitatív szervezettel, akitől ingyen kapnak ruhaneműt, cipőt és játékot. Folyamatosan gyűjtik a ruhaneműt és a bútorokat a lakosság által is, és a rászoruló családoknak próbálnak segíteni az adományozással.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviselésével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.

A helyi nemzetiségi önkormányzat önként vállalt feladatot láthat el különösen a nemzetiségi oktatási és kulturális önigazgatással összefüggő ügyekben, a társadalmi felzárkózás, a szociális, ifjúsági, kulturális igazgatás és a közfoglalkoztatás területén, valamint településüzemeltetési és településrendezési feladatok körében.

A nemzetiségi önkormányzat együttműködését az állami és a helyi önkormányzati szervekkel a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 79-86. §-ai rögzítik.

A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére - annak székhelyén - biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

Együttműködési megállapodást kötött:

Kunszentmiklós Város Önkormányzatával,

Miklóssy János Sportközponttal,

Varga Domokos Általános Művelődési Központtal,

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során

településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség	Munkahelyteremtés
Aluliskolázottság	Felzárkóztató képzések, átképzések
Lakhatási problémák	Szociális bérlakások felújítása
Szenvedélybetegségek	Segítő szolgálat létrehozása
Életvezetési problémák	Tanácsadás

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői

A korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében a hatályos köznevelési törvény értelmében 2015 szeptemberétől az eddigi 5 éves kor helyett **3 éves kortól kötelező az óvodai részvétel.**

2015-16-ban is folytatódtak azok a **hazai és uniós finanszírozású célzott programok, intézkedések,** amelyek célja, hogy a **sérülékeny, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű – köztük roma - tanulók iskolai sikerességét elősegítsék, a befogadó oktatáshoz, együttneveléshez** hozzájáruljanak javítva ezzel továbbtanulási eredményeiket, és csökkentve a lemorzsolódás veszélyét. Az **Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR)** hatásvizsgálata azt mutatta, hogy a program általános javulást hozott a résztvevő iskolák diákjainak iskolai teljesítményében, fejlődésében. A hátrányos helyzetű tanulók középiskolai továbbtanulásának, középiskolai sikerességének, szakmához jutásának elősegítését célozták 2015-2016-ban is az **Útravaló Ösztöndíjprogram** esélyteremtő alprogramjai. Az ESZA forrásai segítségével működő **tanodai programok** anyagi szükségben, rossz szociális körülmények között élő, roma tanulók felzárkózását segítik köznevelésen kívüli eszközökkel, komplex, a személyiség egészére kiható egyéni fejlesztéssel. A program keretében 168 tanoda működik kb. 4000 tanuló bevonásával. A **Második Esély típusú iskolákban** a középfokú iskolákból kimaradt, lemorzsolódó fiataloknak az oktatás világába történő visszavezetését célozzák. A **sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai sikerességének elősegítése** érdekében a gyógypedagógiai tanácsadást, korai fejlesztést, oktatást és gondozást, szakértői és rehabilitációs tevékenységet biztosító pedagógiai szakszolgálati rendszer átalakítása keretében 2015-ben további új, korszerű diagnosztikai vizsgálo- és fejlesztőeljárások kidolgozása, illetve adaptálása valósult meg. Annak érdekében, hogy csökkenjen a digitális leszakadás mértéke - különös tekintettel a sajátos nevelési igényű, és a hátrányos helyzetű tanulókra – **informatikai infrastruktúra-fejlesztési projekt** indult uniós forrásból. A **Köznevelési Hídprogramok** azoknak a fiataloknak adnak lehetőséget, akik az általános iskola elvégzése után nem jutottak be középfokú iskolába (Híd I.), illetve akiknek a tanulás korábban csak kudarcélményt adott, és emiatt nem tudták befejezni az általános iskolát, de már betöltötték 16. életévüket (Híd II.). A Híd II-ben résztvevő tanulók 20 hónapos képzési ideje a jelenlegi tanév végén zárul. Idén kerül sor a szakmai záróvizsgák megszervezésére is, így a tanév zárását követően tudunk majd olyan adatot gyűjteni, hogy hány tanuló szerezte meg a rész-szakképesítést igazoló bizonyítványt, illetve hányan mennek tovább szakiskolai képzésbe. Az idei Híd-programokban 2300 fő személyre szabott fejlesztő oktatásban részesül. A 2011-ben elfogadott két új törvény (szakképzési és szakképzési hozzájárulási) megteremtette a **duális képzés kiterjesztésének lehetőségeit** amit az új felnőttképzési törvény elfogadása követett 2013 közepén. A duális képzés minőségének emelése érdekében növeljük a képzésben közreműködők szakmai kompetenciáit: a szakképző intézményben lehetővé válik gyakorlati oktatásvezető munkakör kialakítása, a gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzésben pedig gyakorlati oktatóként olyan személy vehet részt, aki rendelkezik mestervizsgával. 2013 szeptemberétől a képzések már az új rendszerben indultak el, melynek legfontosabb elemei a vállalati tanműhelyek támogatása, emelt szakma-normatíva, tanulószerveződések rendszere. 2014 végén a szakképzésben tanulók több mint egyharmada duális képzési formában vesz részt, a gyakorlati képzési helyeket biztosító gazdálkodó szervezetek száma mintegy 8000. 2015-től kezdődően kiemelt cél a tanulószerveződések számának további növelése, amelynek elérése érdekében a Kormány bevezette a **kamarai garanciavállalás rendszerét** Ennek célja, hogy a tanulók vállalati környezetben végezzék el gyakorlati képzésüket, így tovább nő a szakképzési rendszerből kikerülő fiatalok

kompetenciáinak munkaerő-piaci relevanciája. **Az állami szakképző intézmények egységes fenntartói átvétele** révén az intézményfenntartás és szakmai irányítás egy kézben tartása jelenti a biztosítékot a minőségi szakképzési és képzésfejlesztési feladatellátásra, a duális képzés kiterjesztésére irányuló koncepció megvalósítására, illetve a szakképzési reformlépések nyomon követése mellett az egységes intézményrendszer hatékonyságának növelésére. **Speciális intézkedések bevezetésére is sor kerül az esélyteremtő támogatást igénylő hallgatók érdekében.** A hátrányos helyzetűeket támogató felvételi többletpontok rendszere nemcsak, hogy működik, hanem 2013 óta a szerepe is nőtt. A Kormány továbbra is nagy számban biztosít az arra érdemes jelentkezőknek magyar állami ösztöndíjas helyeket, a felvettek körében magasabb a hátrányos helyzetűek aránya, mint a jelentkezők körében. A Diákhitel különböző konstrukciói változatlanul elérhetőek maradnak a hallgatók számára, a Diákhitel II. konstrukcióhoz a Kormány 2%-os kamatot garantál (a hiánypótló konstrukciót 4300 hallgató vette fel 2013/2014. I. félévben). A felsőoktatási szakpolitika megváltoztatta 2013-tól a **korábbi felsőoktatási felvételi rendszert, melyben** a Kormány határozta meg a felvételi keretszámot képzőhelyenként. Az új rendszerben a felvételiző eredménye, valamint az intézmény kapacitáskorlátja a meghatározó elem. 2013 óta minden olyan hallgató, aki elérte a minimum belépési korlátot, és az adott intézmény fel tudja venni, részesülhet állam által támogatott képzésben. A 1276/2010 (XII.8.) Kormányhatározat 2011-ben az államilag támogatott helyekre felvettek számát 53 450 főben határozta meg, 2013-ben és 2014-ben 100 000 államilag támogatott hely vált elérhetővé, így szinte **minden továbbtanulni szándékozó fiatal számára lehetséges a felsőoktatásba történő bejutás.** Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

A gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés során nagyon fontos, hogy mint Kunszentmiklóson és a többi ellátási területen élő gyermekek és gyermekes családok támogatása, a tradicionális értékek előtérbe helyezésével:

A hagyományos családmodell közvetítése.

A családban megjelenő munka- és teljesítményközpontú szemlélet közvetítése.

A tanulás, az iskolai oktatás, fejlesztés fontosságának közvetítése és elősegítése.

A bármilyen ok miatt kialakult hátrányok felismerése és kiküszöbölése.

A személyes szolgáltatások elérhetővé tétele.

Az ügyintézés megkönnyítése, hogy emiatt senki ne kerüljön hátrányos helyzetbe.

A gyermekvédelmi alapellátás minőségének biztosítása.

Feladata:

Szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja a szolgáltatást igénybevevőket.

Pszichológiai, jogi és egyéb tanácsadást szervez.

Szervezi az aktív korú nem foglalkoztatott személyek együttműködési programjait.

Programokat szervez a lakosság számára.

Segítséget nyújt az egyének, családok kapcsolatkésztségének javításához.

Vannak olyan problémák, amelyek folyamatosan jelen vannak lassan 20 éve a gyermekvédelemben, ha csak a szegénységet, nélkülözést, hátrányos helyzetet, képességzavarokat említjük. Ugyanakkor olyan veszélyeztető tényezők és ezek mellett olyan társadalmi normák is megjelentek, amelyekre a megszokott módon nem lehet reagálni: a válások és a következményükként megjelenő gyermekelhelyezések és kapcsolattartások, az iskoláztatás és tanulás semmibe vevése, a dologtalanság, a családi kapcsolatok teljes hiánya a család egyes tagjainak megléte ellenére.

Gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége:

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják településünkön.

Pénzügyi és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) óvodáztatási támogatás
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése.

A 2012 évben nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma (Gyermekjóléti Szolgálat nyilvántartása alapján): 138 fő. Ebből környezeti okból veszélyeztetett: 21 fő, magatartási okból: 36 fő, anyagi okból 73 fő, egészségi okból pedig 8 fő.

Alkoholizmus miatt is veszélyeztetett 4 fő, bántalmazás (testi) 0 fő, bántalmazás (szexuális) 1 fő, bántalmazás (érzelmi) 0 fő, testi elhanyagolás 4 fő, lelki elhanyagolás 2 fő, lakáskörülmények miatt is veszélyeztetett 7 fő, tankötelezettség elmulasztása miatt (10 tanórát meghaladta) 52 fő.

Védelembe vételre a nem megfelelő családi körülmények, iskolai hiányzások, bűncselekmény elkövetése miatt került sor.

<h4>4.2 Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet:</h4>
--

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, évi két alkalommal pénzbeli támogatás formájában (augusztus és november hónapban gyermekenként 6.000 Ft, illetve akikre a hátrányos helyzet vagy halmozottan hátrányos helyzet meg lett állapítva gyermekenként 6.500 Ft értékben) és egyéb más jogszabályban meghatározott kedvezmények igénybevétele.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap 180%-át, ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza vagy ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos illetve ha a nagykorúvá vált gyermek a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét nem töltötte be vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és 25. életévét még nem töltötte be;

amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap 165%-át, a fent nem említett esetekben állapítja meg a jegyző a jogosultságot, ha a családban történő nevelkedés nem áll a gyermek érdekével ellentétben, feltéve, hogy az elrendelt vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg a jogszabályban meghatározott értéket.

A pénzbeli támogatás összege 2023. évben 1.528.500 forint volt (az augusztusi és novemberi utalás alkalmával). A támogatást 100%-ban az állam finanszírozta.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elutasításra 3 család 5 gyermekét érintően került sor. Az elutasítás indoka minden esetben az volt, hogy az egy főre jutó havi nettó jövedelem meghaladta a Gyvt.-ben előírt jogosultsági jövedelemhatárt.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma
2010	661	41
2011	627	9
2012	638	11
2013	567	6
2014	549	9
2015	455	16
2016	378	13
2017	302	12
2018	311	5
2019	241	3
2020	184	1

Forrás: helyi adat

A gyermekek számára a hátrányos helyzet/halmozottan hátrányos helyzet megállapítása számos többletkezdményre biztosít jogosultságot. Ilyen jogosultság például az, hogy:

- minden esetben ingyenes a hátrányos, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az első alapfokú művészetoktatásban való részvétel,
- ők térítési díjat nem fizetnek; amennyiben az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, előnyben kell részesítenie a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat;
- a www.felvi.hu honlap tájékoztatása szerint minden képzési területen, tehát az alapképzésben, az osztatlan képzésben, a mesterképzésben és a felsőoktatási szakképzésben a felvételi eljárás során többletpont adásával előnyben kell részesíteni azt a jelentkezőt, aki a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetét megfelelően igazolja;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók iskolai sikeressége érdekében óvodai fejlesztőprogramot, valamint képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést kell szerveznie az óvodának, iskolának. A programokban megvalósuló tevékenységek az együttnevelés, az egyéni tanulástámogatás, a szülőkkel való kapcsolattartás és az intézményfejlesztés;
- a középfokú oktatási intézményekbe történő bejutás, a sikeres továbbtanulás érdekében a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, köztük a roma tanulókat célzó Útravaló-MACIKA Ösztöndíj programba való bekerülés lehetősége;
- az Arany János Tehetséggondozó Program, az Arany János Kollégiumi Program és az Arany János

Kollégiumi-Szakiskolai Program az érettségi megszerzéséhez és a felsőfokú tanulmányok folytatásához szükséges felszereléshez, a sikeres szakmaszerzéshez nyújt tanulási, szociális egészségügyi támogatást a hátrányos, és a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a rászoruló tanulók számára, kollégiumi elhelyezéssel;

- a hátrányos, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és családja jogosult arra, hogy a kedvezményeiről tájékoztatást, és a támogatások igénybevételéhez segítséget kapjon a gyermekjóléti szolgálatától.

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt.

A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék szüneteltetése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	73	127	24	127	0	115
2009	75	162	17	162	4	122
2010	86	204	16	204	15	125
2011	84	231	12	231	23	0
2012	92	237	12	237	18	0
2013	99	242	13	357	14	0
2014	94	212	13	374	10	0

2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: helyi adat

4.2 Szegregált, telepszerű lakóköznyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön.

A fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossggal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos helyzetű családok gyermekeinek sikeres életkezdését támogató fejlesztések váltak szükségessé: a szegénység generációk közötti átörökítését megakadályozó, a gyermekekre és fiatalokra figyelő szolgáltatások fejlesztése
a halmozottan hátrányos helyzetű és roma gyerekek tanulmányai sikeréhez történő hozzájárulás.

A Mőtv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások:

A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja.

A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír.

Tevékenységet összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

Gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti szolgáltatás alapvető prevenciós feladata az észlelő-jelzőrendszer működtetése. Ennek érdekében koordinálja azoknak a szakembereknek az együttműködését, akik bárhol, bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a gyermekekkel. Az észlelő-jelzőrendszer tagjai jelzik a Gyermekjóléti Szolgálat felé az általuk észlelt problémát, melyre a Szolgálat megpróbálja lehetőségeihez mérten megtenni a kellő lépéseket.

Ennek érdekében:

Az óvodai, iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelősökkel és az iskolaigazgatókkal, óvodavezetővel folyamatosan tartják a kapcsolatot.

A Varga Domokos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolával napi kapcsolatban állnak, innen érkezik a legtöbb jelzés. Az általuk szervezett programokon mindig részt vesznek. (pl.: játékonysági est, évnyitó, évzáró, Karácsonyi ünnepség, szülői értekezletek).

2010. szeptemberétől új típusú együttműködés keretén belül még szorosabb kapcsolatban vannak az oktatási intézményekkel. Ez az együttműködés az iskoláztatási támogatással kapcsolatos.

A rendőrséggel együttműködési megállapodásuk van. Ifjúsági Járőrszolgálat keretében belül heti egy – két alkalommal, a rendőrség segítségével a családgondozók felkeresik a vendéglátó-ipari egységeket, parkokat, stb. és az ott tartózkodó iskolás gyermekeket visszairányítják az oktatási intézménybe. Nyáron DISCO bejárása 2 alkalommal.

Bíróság, ügyészség – jelzéssel élnek, ha kiskorú veszélyeztetettsége áll fenn.

Védőnőkkel, gyermekorvosokkal, Polgármesteri Hivatallal, Járási Hivatallal kapcsolatuk napi szinten mozog.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet 8.§ (2.) bekezdése alapján, írásbeli javaslattal él a Szociális és Foglalkoztatást-segítő Bizottság felé ügyfelek érdekében önkormányzati segély, majd 2015. március 1-től települési támogatás benyújtása esetén.

Védőnői ellátás jellemzői

Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	4	77,25
2009	4	83
2010	4	83,75
2011	4	80,75
2012	4	80,25
2013	4	83
2014	4	84,5
2015	4	89,25
2016	4	69
2017	0	n.a
2018	3	86,3
2019	3	82,6
2020	3	91,5

Forrás:TeIR

A betöltött négy védőnői állás magában foglalja az egy fő iskolavédőnőt, aki az oktatási intézményekben gondozási feladatokat végez.

Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Kunszentmiklóson két gyermekorvosi körzet található. A rendelésen megjelentek és meglátogatottak száma évi 19 000- 20 000 eset között mozog összesen.

Gyermekétkeztetés (intézményi, hétfői, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekétkeztetési feladatot 2023. évben a Szentmiklósi Fogadó, a Kisbójtár étterem, valamint a Kistérségi Egyesített Szociális Intézmény közreműködésével látta el az önkormányzat.

2016. szeptember 1-től a Gyvt. hatályba lépő módosítása következtében az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetésben részesülők köre kibővült. Azon bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermekek is jogosulttá válnak az ingyenes étkezésre, akik olyan családban élnek, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének.

Szünidei gyermekétkeztetés

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

- a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

A szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetén

- a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

- az iskolás gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, valamint az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

A Képviselő-testület a nyári szünetre vonatkozó szünidei gyermekétkeztetést 43 munkanapon keresztül biztosította.

2017. évben a szünidei gyermekétkeztetés igénybevétele az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés			Kötelezően biztosított étkezésben részesülő gyermekek száma		Összesen
			HH	HHH	
01	Szünidei étkeztetést kérelmezők száma		52	77	129
02	A szünidei étkezésben rész. gyerekek sz.ösz.		52	77	129
Életkor szerint	03	0-2 éves	5	7	12
	04	3-5 éves	1	1	2
	05	6-13 éves	27	46	73
	06	14-17 éves	19	23	42
Szünidei szerint	07	Tavaszi	19	34	53
	08	Nyári	22	61	83
	09	Őszi	31	53	84
	10	Téli	31	31	62

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma
	fő
2010/2011	128
2011/2012	127
2012/2013	117
2013/2014	113
2014/2015	113
2015/2016	124
2016/2017	117
2017/2018	96
2018/2019	118
2019/2020	90

Forrás: TeIR

A 4.4.12. számú táblázat alapján a 2010/2011-es tanévtől kezdve csökkenés mutatható ki a 8. évfolyamot eredményesen befejezett tanulóknál. Az elmúlt 5 évben nem volt a gyógypedagógiai oktatásban általános iskolai osztály. Az általános iskolai feladat ellátási helyek száma Kunszentmiklóson 3 db. A 2020-as évben tekinthető meg a legalacsonyabb szám.

A városban működő Bács-Kiskun Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Kunszentmiklósi Tagintézménye feladat ellátási kötelezettsége az alábbi szakterületekre terjed ki (2011. évi CXCV. Tv. 18.§) :

- a) a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás,
- b) a szakértői bizottsági tevékenység,
- c) a nevelési tanácsadás,
- d) a logopédiai ellátás,
- e) a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,
- f) a konduktív pedagógiai ellátás,
- g) a gyógytestnevelés,
- h) az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás,
- i) a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működésért a 15/2013. EMMI rendelet szabályozza.

Fogalmak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók (2011. évi CXCV. Tv. 4.§ 25. pont) :

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A vármegyei szakértői Bizottság Kecskeméten működik.

Ide nehezen vagy egyáltalán nem tudnak elmenni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, a szakemberek alkalmanként jönnek ki helyben elvégezni a vizsgálatokat.

Az óvodában és az iskolában logopédiai szolgáltatást nyújt a Pedagógiai Szakszolgálat szakembere. 2013. szeptember 1. napjától az SNI-s gyerekek logopédiai fejlesztését utazó gyógypedagógusok láthatják el.

Az óvodai nevelésben részesülő, 4. életévüket betöltött gyermekek körében a tanulási nehézségek megelőzése céljából szeptemberben - prevenciós jelleggel - szűrést végez a Pedagógiai Szakszolgálat. A szűrés eredménye alapján a szakszolgálat munkatársai további vizsgálat elvégzésére, vagy egyéb ellátásra tesznek javaslatot. A szülők és a pedagógusok megkeresése alapján - önkéntes módon - pszichológiai tanácsadás vehető igénybe.

A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekszegénység	Munkahelyteremtés, gyermekétkeztetés, tankönyvtámogatás, felzárkóztató programok,
Nem megfelelő családi profil	Szülők részére oktatás, családi napok szervezése, tanácsadás
Korosztályuktól való leszakadás	Külön órák biztosítása, pedagógiai szakszolgálat szolgáltatásainak igénybevétele

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	2935	3003	300	273
2009	2920	2432	368	329
2010	2899	2950	362	322
2011	2875	2919	372	330
2012	2837	2873	346	358
2013	2844	2796	315	306
2014	2804	2725	253	234
2015	2854	2771	188	182
2016	2805	2713	156	164
2017	2790	2665	132	159
2018	2752	2624	130	161
2019	2725	2616	92	247
2020	2706	2569	137	191

Forrás: Foglalkoztatási Osztály

A táblázat alapján megállapítható, hogy a munkavállalási korúak száma folyamatosan csökken, míg a munkanélküliek száma a 2012. évig növekvő, majd ezután csökkenő tendenciát mutat. Az utóbbi években jelentős csökkenés mutatkozik a számok tekintetében.

Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Problémaként jelentkezik a gyermekek elhelyezése, mind a képzés mind a munkavállalás időtartama alatt. A GYES-ről és a GYED-ről nehéz a munkába állás, mivel nem rugalmas időbeosztásban kell dolgozni.

Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A szociális szolgáltató rendszer fejlesztése, modernizációja keretében olyan szolgáltatások biztosítása szükséges, amelyek az alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkezők foglalkoztathatóságának javításához járulnak hozzá. Tekintettel arra, hogy ezek az emberek sokkal inkább a szociális, mint a foglalkoztatáspolitikai ellátórendszerrel állnak kapcsolatban, vagy általa lesznek elérhetők, ezért a szociális ellátást nyújtóknak kell kialakítaniuk azokat az új eljárásokat, szolgáltatásokat, amelyek segítségével e csoportok foglalkoztathatóvá, „álláskeresővé válhatnak”.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, illetve felelősséget kell figyelembe venni. Munkabérnek minősül minden, a munkavállaló részére a munkaviszonya alapján közvetlenül vagy közvetve nyújtott pénzbeli és természetbeni juttatás. Két munka akkor tekinthető egyenlő értékűnek, ha a fenti szempontok alapján a ténylegesen végzett munkatevékenység szempontjából a munkavállalók összehasonlítható helyzetben vannak.

Az önkormányzat és intézményei tekintetében elmondható, hogy a nők elvégzett munkájukért a férfiakkal megegyező bért kapnak. Ennek oka, hogy a bérezés a közalkalmazotti, vagy köztisztviselői bértábla alapján kerül meghatározásra, annak pedig nem eleme a nemek szerinti megkülönböztetés. A versenyszférában alkalmazott bérek tekintetében jelenleg nem áll rendelkezésünkre adat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

Családi napközi

Kunszentmiklóson a családi napközi működése megszűnt, mivel 2013. január 1. napján nyitott Kunszentmiklós Város Önkormányzata egy bölcsődét, ahol 48 gyermeket lehet elhelyezni.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A 48 férőhelyes intézmény jelenleg maximális kihasználtsággal működik, bővítése folyamatban van.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 2015. szeptember 1-jétől hatályba lépő rendelkezése szerint a gyermeknek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson kell részt vennie.

A kötelező óvodai nevelés fejlesztő nevelésben is teljesíthető. (Nkntv. 8. §)

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
----	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------	--------------------------------	-------------------------------	--

				száma		
2008	247	11	275	3	247	0
2009	246	11	275	3	246	0
2010	234	11	275	3	234	0
2011	243	9	275	3	243	0
2012	249	10	250	3	249	0
2013	263	10	250	3	263	0
2014	247	10	250	3	247	0
2015	279	11	282	3	279	0
2016	287	11	282	3	287	0
2017	303	12	282	3	305	0
2018	304	12	308	3	304	0
2019	324	13	340	3	324	0
2020	299	12	300	3	298	0

Forrás: Helyi adat

Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db
Az óvoda telephelyeinek száma		3
Hány településről járnak be a gyermekek		0
Óvodai férőhelyek száma		282
Óvodai csoportok száma		12
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		06h-17h-ig
A nyári óvoda-bezárás időtartama: (hét)		0
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	20	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	19	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	16	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: Helyi adat

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakokra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	392	359	751	240	32,0%
2011/2012	355	366	721	217	30,1%
2012/2013	209	250	459	94	20,5%
2013/2014	336	349	685	145	21,2%

2014/2015	338	340	678	159	23,5%
2015/2016	346	311	657	78	11,8 %
2016/2017	323	287	611	61	9,9%
2017/2018	309	311	620	74	11,9%
2018/2019	259	363	622	133	21,3%
2019/2020	296	326	622	113	18,1%

Forrás: Helyi adat

A demográfiai változások eredményeképpen az általános iskolai tanulók létszáma csökkenést mutat.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	4	309	77
2009	4	332	83
2010	4	335	84
2011	4	323	81
2012	4	321	80
2013	4	332	83
2014	4	338	85
2015	4	357	89
2016	4	372	93
2017	0	345	-
2018	3	349	116
2019	3	350	116
2020	3	358	119

Forrás: TeIR

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

Jellemzően nők az áldozatok. Az esetek döntő többségében egy ügyben egy elkövető és egy sértett szerepel, néhány ügyben azonban egy elkövető két személy sérelmére is elköveti a cselekményt, amikor a férj a feleséggel és a gyermekkel szemben is bűncselekményt követ el.

Az italozó és a családját verő férj, a gyermekét elhanyagoló anya vagy a családon belül elkövetett bűncselekmények körében magas a látencia.

Hiába jöttek létre az áldozatokat segítő szervezetek (NANE) hathatós segítséget csak bizonyos jogi normák nyújtanak. Jellemző, hogy az ilyen jellegű cselekmények sértettjei, áldozatai és az elkövetők a bűncselekmény után is egy háztartásban élnek, gyakorlatilag folytatják a korábbi életüket.

A családi veszekedések és az ezekből megvalósuló bűncselekmények nagy része összefüggésbe hozható az alkoholfogyasztással, amihez hozzájárul az anyagi nehézség, a társadalmi helyzet kilátástalansága is. A bántalmazó alkoholizmusa, erőszakos viselkedése a családot morális és anyagi romlásba dönti.

Az együttműködés jól működik a jelzőrendszer mindkét irányába. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat és a Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya minden esetben jeleznek telefonon vagy írásban, ha egy családban olyan probléma merül fel (fizikai és verbális-erőszak cselekménye, illetve szexuális erőszak-cselekmények), amelyek felvetik bűncselekmények elkövetésének a gyanúját. Ilyen esetekben a rendőrség kivétel nélkül megteszi a szükséges intézkedéseket.

Amennyiben a rendőrség észleli a családon belüli erőszak elkövetésének gyanúját, illetve, ha azonnali rendőri intézkedés történik, ami után nem kerül sor nyomozás elrendelésére, a rendőrség jelzi a családban felmerült problémát a szükséges gyermekvédelmi intézkedések megtételének céljából. Ez utóbbi esetben a megkeresett szerv, kivétel nélkül, mindig tájékoztatja a rendőrséget az általuk tett intézkedésekről.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Városunkban nem működik anyaotthon, azonban folyamatosan segítséget nyújt a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat annak érdekében, hogy a problémás helyzetbe került nők és gyermekek a megfelelő ellátásban részesüljenek.

Nagy szükség lenne a családok átmeneti otthona megvalósítására, amely a családi krízis következtében védelmet kereső szülő és gyermeke, valamint a szociális krízisbe kerülő családok számára nyújtana átmeneti jellegű megoldást. Jelenleg térségünkben nincs ilyen feladatot ellátó intézmény.

A gyermekvédelmi törvény értelmében az a települési önkormányzat, ahol harmincezerél több állandó lakos él köteles működtetni családok átmeneti otthonát.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkahely hiánya	Munkahelyteremtés
45 év felett a változó képzettségi követelmények	Képzések szervezése
Gyesről, Gyedről visszatérők munkaidő beosztása	Rugalmas munkaidő
Családon belüli erőszak	Tájékoztatások, nyílt napok szervezése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az **Idősügyi Nemzeti Stratégia** ezért nemcsak az időseket, hanem a középkorúakat és a felnövekvő nemzedékeket is megszólítja, célkitűzéseivel hatni akar rájuk, hiszen a sikeres idősödést már igen korán kell megalapozni. Korunkban több idős ember él a Földön, mint bármikor ezelőtt és arányuk a lakosság

egészséhez viszonyítva tovább növekszik. Ezek az idős felnőttek nagymértékben hozzá tudnak járulni a társadalom fejlődéséhez.” – fogalmazódott meg az UNESCO 1997-es, Hamburgi Nyilatkozatában. A születéskor várható élettartam 2007-ben férfiak esetében 69,19 év volt, a nőknél 77,34 év, az EU-átlagtól az elmaradás nők esetén 4,5 év, férfiak esetén 6,5 év. (Forrás: EUROSTAT) A Stratégia építeni kívánt az idősök véleményére, az idősellátáshoz kapcsolódó gyakorlati szakemberek tudására, a meglévő hazai és adaptálható külföldi „jó gyakorlatokra” annak érdekében, hogy az itt megfogalmazott irányelvek a gyakorlati munkában alkalmazhatók legyenek. Az itt megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind pro-aktív (megelőző), mind reaktív megközelítéseket tartalmaznak.

A nyugat-európai országokban általánosságban 65–67 éves kortól tekintik idősnek az ott élőket. A WHO szerint a 60–74 év közöttiek az idősödők, a 75–89 évesek az idősök és a 90 év fölötti személyek a nagyon idősök – magyar fordításban a nem egészen jól hangzó „aggok”. A Stratégia szempontjából e három korcsoportot együttesen tekintjük idősöknek, bár a hazai munkaerő-piaci sajátosságok okán – e szakterület vonatkozásában – már a 45 éven felüliek is szeniorokként kezelendők.

Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

A Stratégia hosszú távú keresztmetszetű, a jelenre és a jövőre is fókuszál, mint jövőtervezési technika, tervezési spirált fogalmaz meg. A Stratégia legfőbb céljainak meghatározása hosszú távon, 2034-ig.

Időügyi Nemzeti Stratégia elvei

a születéskor várható élettartam közelítése az európai uniós átlaghoz,

az egészségben eltöltött évek számának növelése,

az aktív élet fenntartásának növelése,

az időskori jövedelembiztonság megteremtése,

a társadalmi integráció erősítése,

a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősök szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,

az idősök élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,

az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,

az idősödési folyamat „menedzsmentjének” elterjesztése már a fiatalkorban,

a társadalmi szemléletváltás mind a gazdasági, mind az idősödés társadalmi megítélését és megélését illetően.

Beavatkozási területek:

A humánszolgáltató és védelmi rendszerek szolgáltatásait igénybe vevők jogainak fokozott védelme, az érdekérvényesítési képességük fejlesztése.

Az időskori jövedelembiztonság az aktív életszakaszban alapozódik meg.

Az idősellátás modernizációja, a humánszolgáltató és védelmi rendszerek egyre inkább a célcsoport szükségleteihez és igényeihez történő fejlesztésével, az akadálymentes hozzáférés feltételeinek megteremtése.

A humánszolgáltatási és védelmi rendszerek transzparenciájának biztosítása folyamatos minőségirányítási rendszerfejlesztés, a célcsoport aktív részvétele mellett.

A sikeres idősödés kulcskomponenseinek erősítése: fizikai és szellemi aktivitás, mentális egészség, helyes táplálkozás, társas támogatás.

Az idősök ellátása területén humánerőforrás- (hivatásos és laikus segítők, önkéntesek, családtagok) fejlesztés: képzés, személyiségfejlesztés, szervezetfejlesztés, „burn-out” prevenció.

A mindenki számára hozzáférhető – érthető és érzékelhető – e-learning, e-információ és az e-szolgáltatások továbbfejlesztése, elérésükhöz történő hozzáférés és hozzájárulás támogatása, célzott programok az idősök

számára az IKT-szolgáltatásokhoz való szélessávú hozzáférés biztosítására és a digitális tudás fokozása érdekében.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulókat részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Önkormányzatunk az alapfeladatok ellátását 2009. január 1-től létrejött Kistérségi Egyesített Szociális Intézmény (a továbbiakban: Intézmény) által biztosítja.

Az Intézmény az alábbi feladatokat látja el Kunszentmiklós területén:

Házi segítségnyújtás

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Idősek nappali ellátása

Étkeztetés

Családsegítés

Gyermekjóléti szolgáltatás

Idősek Otthona

A kötelező szociális szolgáltatásokon kívül az Intézmény az idősek ápolást – gondozást biztosító szakosított szociális ellátást, valamint társulás keretein belül biztosítja városunkban a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja.

A házi gondozó feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete

a) saját környezetében,

b) életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően,

c) meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

Az ellátottak többsége egyedül élő időskorú, illetve fogyatékosággal élő személy. Ebből adódóan fokozott veszélyt jelent számukra a krízishelyzetek kialakulása.

A szolgáltatásban azok részesülhetnek, akiknek legalább napi 1 óra, illetve maximum napi 4 órás gondozási szükséglete megállapított.

A segítségnyújtás formája lehet pl.: bevásárlás, orvoshoz kísérés, gyógyszer kiváltása, hivatalos ügyek intézése, napi életvitel, személyi környezeti higiénia biztosítása, stb.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás, mely az ellátottak biztonságérzetét erősíti.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult

- a) az egyedül élő 65 év feletti személy,
- b) az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
- c) a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

A készülékkel rendelkezők többsége házi gondozásban is részesül. Ez az ellátási forma jelenleg valamennyi igénybe vevő részére térítésmentes.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítására a 10.000 főnél több állandó lakossal rendelkező önkormányzatok kötelesek, azonban városunkban ez a szolgáltatás is elérhető. 2005. decembere óta. Kunszentmiklóson 35 idős rászoruló részére került beüzemelésre az ellátáshoz szükséges jelzőkészülék. 2007-től kezdődően egy újabb kistérségi megállapodást követően Kunszentmiklós, mint gesztor önkormányzat látja el a feladatot a kistérség mind a 10 településén. 2009. január 1-től Társulási formában látja el az Intézmény ezen feladatok ellátását.

A készülék olyan, mint egy karóra, amelynek a közepén található gomb megnyomásával tud jelezni a segítséget kérő. A jelzések nagy része Budapesten található központba futnak be, és a diszpécser dönti el a segítségre szorulóval történő beszélgetés alapján, hogy mentőt, orvost hív, riasztja az ügyeletes házigondozót. A beszélgetés a gondozott lakásába telepített kihangosítón keresztül történik, amelyet igyekeznek úgy elhelyezni a lakásban, hogy az bárhol hallható legyen.

Országos Idősügyi Infokommunikációs Program

Idősek Nappali Ellátása

Igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosít. Helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak. A szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működik.

Étkeztetés

Az étkeztetés azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodik, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- a) koruk,
- b) egészségi állapotuk,
- c) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- d) szenvedélybetegségük, vagy
- e) hajléktalanságuk miatt.

Az étkeztetést nyújtó Intézmény az önkormányzat rendeletében meghatározottak szerint végzi a szociális rászorultság megállapítását. Az étkeztetés a lakosság szükségleteinek megfelelően került megszervezésre, az étel kiszolgálásával egyidejű helyben fogyasztással, vagy elvitelének lehetővé tételével, illetve lakásra szállításával. Az étkeztetés keretében bizonyos diétás étrend (epe, cukor) is biztosított.

Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

A Kistérségi Egyesített Szociális Intézmény Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának célja, hogy a szakmai elvekben meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtson a gyermekek a törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjon a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A családsegítés olyan személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének és családok jólétéhez és fejlődéséhez. A családsegítés egy támogató együttműködést jelent, amely segít szembenézni a problémával, és megoldást keres. Megtalálja azokat az erőforrásokat, amelyekre támaszkodhat az egyén és a család problémáinak megoldásában.

Idősek otthona

Az idősök otthonában napi 4 órát meghaladó vagy a jogszabályban meghatározott egyéb körülményeken alapuló gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő ellátottak gondozhatók.

A szociális intézményben gondozási egységeket és gondozási csoportokat kell kialakítani.

A bentlakásos intézmény az ellátást igénybe vevő részére teljes körű ellátást biztosítja.

A bentlakásos intézményben az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására és szinten tartására kerül sor.

Az ápolást-gondozást nyújtó otthon az ellátást igénybe vevő teljes körű ellátása, ápolása-gondozása mellett biztosítja szükség szerinti foglalkoztatását, és egyéb rehabilitációs, rehabilitációs jellegű ellátását.

A bentlakásos intézményben biztosítani kell a napi huszonnégy órás szolgálatot, a folyamatos működéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

az öregségi nyugdíj,

a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

az özvegyi nyugdíj;

az árvaellátás;

a szülői nyugdíj;

a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint

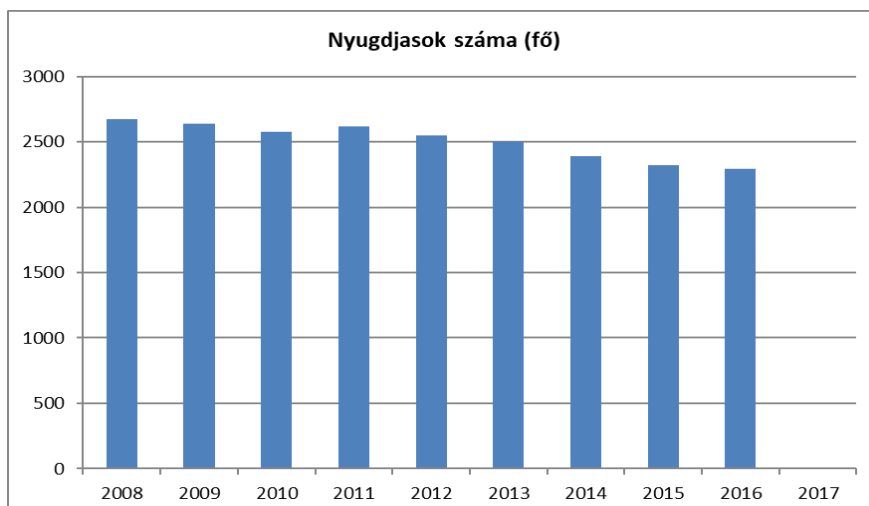
özvegyi járadék.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	1081	1593	2674
2009	1063	1575	2638
2010	1045	1531	2576
2011	1053	1562	2615
2012	1018	1528	2546
2013	972	1529	2501
2014	939	1452	2391
2015	909	1413	2322
2016	885	1405	2290
2017	873	1387	2260
2018	844	1373	2217
2019	845	1371	2216
2020	821	1340	2161

Forrás: TeIR

A nyugdíjban részesülő férfiak száma jelentős csökkenést mutat, míg a nők száma 2017 óta kevés változást mutat.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az 55 év felett az elhelyezkedés esélyei csökkennek, melynek egyik oka a fizikai állapot folyamatos romlása, az alulképzettség.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma	
	fő	fő	%
2008	573	65	11%
2009	697	66	9%
2010	684	63	9%
2011	702	70	10%
2012	704	69	10%
2013	621	64	10%
2014	487	60	12%
2015	370	54	15%
2016	320	92	28%
2017	291	64	22%
2018	291	75	26%
2019	248	64	26%
2020	328	77	23%

Forrás: Foglalkoztatási Osztály, TeIR

Az Flt. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Flt. 30. §-a rögzíti.

Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkezik.

Tevékeny időskor

A Varga Domokos Általános Művelődési Központban az életen át tartó tanulás érdekében könyvtárfejlesztés megvalósítása indokolt.

A program keretein belül kívánjuk az időskorúak elszigeteltségét csökkenteni, látókörüket javítani a számítógépes ismeretek elsajátítása mellett.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	1449	41	3%
2009	1458	35	2%
2010	1468	33	2%
2011	1492	33	2%
2012	1445	43	3 %
2013	1485	52	3,5 %
2014	1569	56	3,5 %
2015	1584	58	4 %
2016	1582	65	4 %
2017	1603	59	3,7%
2018	1667	n.a	n.a
2019	1707	n.a	n.a
2020	1697	n.a	n.a

Forrás: Helyi adat

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugalmasra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint 2013. január 1. napjától az ellátást a Bács- Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Járási Hivatala állapítja meg.

6.3.2. Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	25

2009	27
2010	21
2011	25
2012	27
2013	25
2014	21
2015	21
2016	22
2017	22
2018	17
2019	20
2020	20

Forrás: Helyi adat

Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Tasskertes városrészben közösségépítő programok keretében heti 1 alkalommal idősök klubja, nyugdíjas klub működik.

Rendszeresen megvalósul a Zenés Nyári Esték, valamint klubélet is zajlik 30-40 fő énekes részvételével.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Idősök Világnapja
Idősök Klubja
Szappanos Lukács népdalkör
Színházi előadások
Kirándulások szervezése

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészségügyi problémák	Szűrési napok szervezése
Alacsony nyugdíj	Élelmiszer csomag osztása, kedvezményes étkeztetés
Egyedüllét	Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások, Nyugdíjas Klub
Külterületen élők elszigeteltsége	Jelzőrendszeres segítségnyújtás, Családsegítő Szolgálat munkatársai rendszeres látogatása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Magyarország az elmúlt években, évtizedekben jelentős jogalkotási lépéseket tett a fogyatékos emberek életminőségének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. E szabályozások közül mindenekelőtt a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.), valamint a Fogyatékosysággal élő személyek jogairól szóló – a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált – ENSZ- Egyezmény emelhető ki. Emellett fontos alap az Európai Bizottságnak az Európai fogyatékosyságügyi stratégia 2010–2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt COM/2010/636 számú közleménye.

A fogyatékosyságügyi szakterület egyik legfőbb jellemzője, hogy az élet valamennyi területét, és így szinte minden államigazgatási ágazatot egyaránt érint, ezért a fenti dokumentumok érdemi alkalmazása a mindenkor kormányzat részéről gondosan tervezett, összehangolt intézkedéseket követel meg.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 490 578 fő, azaz a népesség 4,9%-a vallotta magát fogyatékos személynek. Nemzetközi vizsgálatokra épülő szakértői becslések ezzel szemben azt mutatják, hogy a lakosság átlagosan 10%-a él valamilyen fogyatékosysággal, a valós szám tehát hazánkban is inkább az 1 milliót közelítheti.

Fogyatékkal élők támogatásának területei:

Lakhatás, szociális alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés

Pénzbeli és természetbeni ellátások és szolgáltatások

Rehabilitáció

Hozzáférhetőség

Fogyatékos személyeket érintő alapelvek: Prevenció, Önrendelkezés, Teljes és hatékony társadalmi részvétel, Egyetemes tervezés, Semmit rólunk nélkülünk, Hátrányos megkülönböztetés tilalma, indokolt előnyben részesítés, Ésszerű alkalmazkodás

Fogyatékkal élők helyzetének javítását célzó beavatkozási területek:

A fogyatékos emberek társadalmi befogadását támogató szakmai fejlesztések

Egészségügy, korai felismerés, diagnosztika

Alap- és szakellátások, (tájékoztatás, hozzáférés biztosítása)

Támogató technikai eszközök

Korai fejlesztés, oktatás, képzés

Köznevelés (inklúzió, gyermekek Fogyatékkal élőkhez való viszonya, középfokú oktatás elérhetősége SNI fiatalok számára is)

Szakképzés, felnőttképzés (fiatalok munkaerő-piaci helyzetének javítása)

Felsőoktatás, (fogyatékosyságügyi, hozzáférhetőségi, rehabilitációs, jelnyelvi ismereteket tartalmazó képzési modulok, felsőoktatásban tanuló fogyatékos fiatalok segítése.

Életpálya tervezés, Foglalkoztatás, Szociális szolgáltatások és ellátások, Támogató szolgálatok, Komplex rehabilitáció, Koordináció, „kliensút”

Önrendelkezés, önálló életvitel, támogatott döntéshozatal, lakhatás, fogyatékos személyek és családjaik, közlekedés, sport, kultúra, turizmus.

Többszörösen veszélyeztetett csoportok: pl.: fogyatékkal élő nők és gyermekek

A többszörös fogyatékosysággal élő emberek (így például a súlyosan és halmozottan sérült emberek, illetve a fogyatékosyság mellett beilleszkedést nehezítő viselkedési problémával élő emberek) és családjaik helyzetéről, speciális igényeiről kevés információval rendelkezünk. Így fontos lenne olyan szakpolitikai stratégiák kialakítása és megvalósítása, melyek ezeknek az embereknek a komplex rehabilitációját segíthetik elő.

7.1 A településen fogyatékosysággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket

Fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását.

Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell.

Városunkban a fogyatékkal élők foglalkoztatásával kapcsolatban kiemelkedő szerepet tölt be az Összefogás az Egyenlő Esélyekért Nonprofit Közhasznú Kft.

Önkormányzatunk a Kft. működésének segítése érdekében egy önkormányzat tulajdonában lévő ingatlant biztosít térítésmentesen.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	142	11
2009	132	10
2010	120	9
2011	n.a.	9
2012	382	14
2013	390	16
2014	371	n.a.
2015	348	n.a.
2016	322	n.a.
2017	317	n.a.
2018	285	n.a.
2019	270	n.a.
2020	261	n.a.

Forrás:TeIR

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek.

A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben.

Nem rendelkeznek olyan foglalkoztatási szakemberrel, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére.

Nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kísérje, ezért a sikertelen beszoktatás következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása. Javaslat

folyamatos felkutatása a fogyatékos munkavállalókkal is betölthető álláshelyeknek, fogyatékosügyi mentor, tanácsadó foglalkoztatásával a fogyatékos személyek munkahelyi kísérésének biztosítása. Önkormányzati szakember képzése ez irányba, állami és civil munkaerő-piaci szolgáltató szervezet és a Munkaesély Szövetség bevonása a feladat megoldásába.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A foglalkoztatás akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen jellegű információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében Rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felül kell vizsgálni.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult a rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott, aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül, akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3.1. Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség

A közoktatás modernizációjának keretén belül – az egész életen át tartó tanulás stratégiájával összhangban - egyszerre javuljon az oktatás eredményessége és hatékonysága, valamint mindenki számára biztosított legyen a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés.

A közoktatási intézmények teljes körű akadálymentesítésének megvalósulását pályázati források felkutatásával lehet megvalósítani.

Kunszentmiklós közszolgáltatásainak és gazdasági ágazatainak erősítéséhez szükség van az informatikai infrastruktúra fejlesztésére, a modern információs technológiai szolgáltatások könnyű és akadálymentes elérhetőségére, mely fejlődési faktort jelenthet a helyi lakosság, a kis- és középvállalkozások számára egyaránt. Az informatikai helyzet általános javulása szükséges az intézményi rendszerek könnyebb kezeléséhez és az ifjúság lehetőségeinek kiterjesztéséhez.

<p>7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés</p>
--

Települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Településünkön részben akadálymentesített középületek:

- Egészségügyi Központ
- Miklóssy János Sportközpont épülete
- Varga Domokos Általános Művelődési Központ épülete
- Rákóczi úti Iskola épülete (Rákóczi út. 3.)
- Endrédy I. utca 6. szám alatti ingatlan épülete (Pedagógiai Szakszolgálat)
- Napsugár Bölcsőde épülete (Vásártér u. 14/B)
- Napközi otthonos óvodák épületei (Damjanich u. 22, Újtemető u. 17/B, Gárdonyi G. u. 36.)
- Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kunszentmiklósi Járási Hivatal Kormányablak (Kálvin tér 6.)
- Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kunszentmiklósi Járási Hivatal épülete (Damjanich u. 10.)
- Kunszentmiklósi Polgármesteri Hivatal (Kálvin tér 12.)

Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Kunszentmiklós közszolgáltatásainak és gazdasági ágazatainak erősítéséhez szükség van az informatikai infrastruktúra fejlesztésére, a modern információs technológiai szolgáltatások könnyű és akadálymentes elérhetőségére, mely fejlődési faktort jelenthet a helyi lakosság, a kis- és középvállalkozások számára egyaránt. Az informatikai helyzet általános javulása szükséges az intézményi rendszerek könnyebb kezeléséhez és az ifjúság lehetőségeinek kiterjesztéséhez.

<p>7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása</p>
--

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Középületek akadálymentesítettsége hiányos	Pályázati lehetőségek feltárása
Munkanélküliség	Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása
Hátrányos megkülönböztetés	Fórumok szervezése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A civil szervezetek és sportegyesületek Kunszentmiklós Város Önkormányzatához *a vissza nem térítendő pénzbeli támogatásokról* szóló szabályzat értelmében minden év február 28-ig támogatási igényt nyújthatnak be.

Önkormányzatunk Együttműködési Megállapodást kötött a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal.

A megállapodás keretében az önkormányzat a Roma Nemzeti Önkormányzat havonta, igény szerint, de legalább 16 órában az önkormányzati feladat ellátásához szükséges tárgyi, technikai eszközökkel felszerelt helyiséget biztosít, továbbá a helyiség infrastruktúrájához kapcsolódó rezszi költségeket és fenntartási költségeket viseli. A Roma Nemzetiségű Önkormányzat testületi ülések megtartására, ügyfélfogadásra, a gazdasági szervezet nagytermi ügyfélfogadási időben használhatja.

Közcélu rendezvények, közmeghallgatás, lakossági fórum, közösségi nap megtartása érdekében a Roma Nemzetiségű Önkormányzat igényelheti, hogy a helyi önkormányzat bocsásson a rendelkezésére, e célra alkalmas helyiséget.

Az Önkormányzat a működéshez, tisztségviselői, képviselői feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket biztosítja a nemzetiségek jogállásáról szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 8§ (1) bekezdés b) - e) pontjában foglaltaknak megfelelően, és az f) pont szerint viseli a feladatellátásához szükséges költségeket.

Kunszentmiklós Város Önkormányzata a Magyar Zarándokút Önkormányzati Társulás tagja.

A tagönkormányzatok képviselő testületei a településfejlesztéssel kapcsolatos önkormányzati feladat és hatáskörei közül – a társulás céljainak elérése érdekében szükséges mértékben – az alábbiakat ruházzák át a Magyar Zarándokút Önkormányzat társulásra:

Magyar Zarándokút idegenforgalmi, turisztikai útvonal létrehozása és működtetése, és az ehhez az útvonalhoz kapcsolódó fejlesztési beruházási tevékenység elvégzése, fenntartási, üzemeltetési feladatok ellátása.

A tagönkormányzatok érdekeinek érvényesítése a Magyar Zarándok utat érintő stratégiai kérdésekben.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a városüzemeltetési csoport dolgozói, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek, Foglalkoztatási Osztály vezetője, rendőrség, Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

10. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

A szociális segítségnyújtás célkitűzéseinek eléréséhez egyaránt szükséges a pénzbeli támogatások, a természetbeni ellátások és a szociális szolgáltatások megfelelő színvonalú és összehangolt működése. Kizárólag segélyezéssel vagy természetbeni támogatásokkal azonban nem érhetők el a kívánatos célok. A

pénzbeli segítség önmagában nem elégséges eszköz az egyén problémájának megoldására, társadalmi integrációjának elősegítésére.

Önkormányzatunk külön rendeletben szabályozott támogatásokat állapított meg, az állandó lakóhellyel rendelkező, nappali tagozatos tanulók, valamint a 62 év feletti lakosok részére. A diákok iskolakezdési támogatásban részesülnek minden tanítási év kezdetekor, a nyugdíjasok pedig Nyugdíjasok Világnapja alkalmából részesülnek étkezési utalványban.

Az önkormányzat által jelenleg biztosított pénzbeli és természetbeni juttatások megadása továbbra is indokolt, kiemelten figyelve arra, hogy a jelenleg még aktív korú, társadalombiztosítással nem rendelkező lakosok is idővel jogosultak lesznek időskorúak járadékára.

A helyzetelemzésből levonható következtetések:

Magas a munkanélküliek száma, jelentős problémát okoz a tartós munkanélküliek, az aluliskolázottak, a fiatal pályakezdők, a GYES-ről, GYET-ről visszatérők, az 50 éven felüliek gondja.

Jelentős a megváltozott munkaképességűek száma.

A társadalmi problémák a preventív ellátások, a komplex problémakezelési programok szükségességét indokolják.

A demográfiai adatok alapján látható, az országos tendenciához hasonlóan a település lakóinak fokozatos elöregedése, ezt mindenképpen figyelembe kellett venni a szolgáltatási koncepció készítésénél. A város öregedési indexe az elmúlt évtizedben jelentősen növekedett, az előrejelzések továbbra is ezt a tendenciát mutatják. Szintén az adatok alapján állapítható meg, hogy az idősök esetében az egyedülálló nők aránya magasabb a férfiaknál, s egyre kevesebben élnek családban.

Ma már nem jellemző a többgenerációs együttélés.

Ezen okokból továbbra is szükséges az idős ellátó szolgáltatások szervezése. A saját otthonban maradás igénye indítványozta a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás további működtetését településünkön.

Nagy szükség lenne a családok átmeneti otthona megvalósítására, amely a családi krízis következtében védelmet kereső szülő és gyermeke, valamint a szociális krízisbe kerülő családok számára nyújtana átmeneti jellegű megoldást. Jelenleg térségünkben nincs ilyen feladatot ellátó intézmény, mely ezeknek az embereknek nyújtana problémájuk megoldására átmeneti segítséget.

A gyermekvédelmi törvény értelmében az a települési önkormányzat, ahol harmincezerél több állandó lakos él köteles működtetni családok átmeneti otthonát.

Az önkormányzat a közfoglalkoztatással segíti a munkanélkülieket, melynek fenntartása a jövőben is indokolt, továbbá szociális foglalkoztató létrehozása a jelentős számú megváltozott munkaképességűek számára.

Másrészt munkahelyteremtő beruházások támogatásával, egyéb kedvezmények biztosításával (pl.: kedvezményes bérleti díjú ingatlan rendelkezésre bocsátása stb.) enyhíthetők a munkaerőpiacon fellépő gondok.

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kunszentmiklósi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya a térség gazdaságfejlesztési projektjében aktív részvétellel, a munkaerőpiac igényeinek megfelelő képzések támogatásával, a vállalati kapcsolattartás erősítésével, intenzív állásfeltárással, a közvetítés minőségének javításával kívánja szolgálni a térség és ezen belül Kunszentmiklós város gazdasági és munkaerő-piaci folyamatainak kedvezőbb alakulását.

Összegzés:

A szociális ellátásnak olyan minőségi rendszerként kell működnie, amelynek központjában a támogatásokra szoruló egyén, illetve család és szükséglete áll. A szolgáltatásoknak mindenki számára egyaránt hozzáférhetőeknek kell lenni, a segítségnyújtást egyénre szabottan kell biztosítani. Erősíteni kell a szociálpolitikai beavatkozások preventív jellegét annak érdekében, hogy megelőzzük és megakadályozzuk a negatív következményekkel járó helyzetek kialakulását.

Differenciáltan kell nyújtani a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat annak érdekében, hogy mindenki olyan szolgáltatásokban és ellátásokban részesüljön, melyet szükségletei indokolnak és a jogosult ott, és olyan mértékben kapja meg a támogatást, amely a számára a legmegfelelőbb.

A szolgáltatások számának és ellátási kapacitásának alakulását jelentős részben az ellátások jogszabályi feltételeinek változása és a finanszírozás határozza meg. Az ellátások állami normatív finanszírozása csak részben fedezi a fenntartási költségeket, így az intézmények fenntartása folyamatos, jelentős anyagi terhet ró az önkormányzatra.

A kialakult gazdasági helyzet következtében a legfontosabb feladatként az Önkormányzat és intézményeinek költséghatékony működése kerül előtérbe. Folyamatosan figyelni és igazodni kell a gazdasági feltételek adta lehetőségekhez. Az önkormányzatnak a szükséges szerkezeti átalakítások lehetőségeit is folyamatosan vizsgálnia kell. A cél, egy új szemléletből gyökerező, minőségi ellátás nyújtása a város lakossága számára.

Kunszentmiklós Város Önkormányzata a helyi szociális rendszerének fenntartásával, színvonalának és hatékonyságának növelésével, a vázolt fejlesztési irányvonal követésével az állampolgárai szociális komfortérzetének javítására, szociális biztonságának megteremtésére törekszik.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák többsége él a felzárkóztató programok lehetőségével, és hosszú távú munkához jut.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők többféle szociális juttatásban részesüljenek, mind tárgyi, mind anyagi eszközök megteremtésével.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek felzárkóztatását, életkörülményeik javítását, jövőképük kialakítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök napközbeni ellátására, gondozására, étkeztetésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a szűrővizsgálatok megszervezését, munkahelyteremtését, rugalmas munkaidő bevezetését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők integrált foglalkoztatására és képzésére.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program intézkedési terve /3. melléklet

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Település szintű probléma												
1	Hulladékgazdálkodási közszolgáltatás megoldása külterületi lakóingatlanoknál	A külterületi hulladékkezelés nem megoldott	Lakóingatlanok komfortosságának növelése.	Integrált Településfejlesztési Stratégia, Kunszentmiklós 2020 koncepció.	---	Helyzetfelmérés. Szolgáltatás kiépülése Ellenőrzés	Polgármester	2024.12.31	100%-os hulladékkezelés a külterületen	Emberi erőforrások. Tárgyi eszközök	pályázati forrás	---
2	Bel- és külterületi utak felújítása, állapotának javítása, járdák építése, az idősök, fogyatékkal élők és a gyermekek közlekedési feltételeinek javítása, biztonságosabbá tétele	Az utak kiépítettségének állapota, hiánya olyan körülmény, ami meghatározza a lakosság – különösen az idősök, a fogyatékkal élők és a gyermekek – mindennapi életvitelét, lehetőségeit és biztonságát. Kunszentmiklóson a belterületi utak zöme felújításra szorul, s egy-két esetben az útalap, vagy útburkolat hiánya is gondot jelent. Kunszentmiklóson az utak építése, javítása, ingatlan-nyilvántartásbeli állapotának pontosítása folyamatosan megújuló feladat, melynek elmulasztása különösen az	Rövid, közép és hosszú távon is megfelelő életvitel kialakításához szükséges közlekedési feltételek biztosítása.	Az intézkedés célja az összhangban áll Kunszentmiklós Város Önkormányzatának ezekre vonatkozó rendeleteivel	---	A Belterületen utak felújítása, fejlesztése, járdák építése. Külterületen az utak felújítása, új, a megváltozott életviszonyoknak megfelelő útstruktúra megteremtése.	Polgármester	2024. 12. 31.	Az új vagy a felújított útvonalak hossza. A projekt végrehajtása következtében a szolgáltatásnak és az utak kapacitásának jelentősen javulnia kell a felújított vonalak mentén.	Saját erőből történnek a felújítások. De hosszabb távon elképzelhető, hogy megnyílhatnak számunkra pályázati források is.	Pontos kalkuláció esetén, hosszútávon biztosítható.	---

		esélyegyenlőségi szempontból védelemre szoruló csoportokat érintheti hátrányosan. Az intézkedésnek a település egészére ki kell terjednie, ezért a megvalósításnak nincsen egyetlen, konkrét határideje. Vannak azonban elodázhatatlan feladatok, amelyeknek határidejét a felmerülő szükség határozza meg. Évente nettó 500.000 Ft keretet biztosítunk a lakossági járda felújítások tárgyában.										
3	Petőfi Múzeum építése	Petőfi Múzeum építése Kunszentmiklós területén. 225 m2 új Múzeum épület, mely egyesít több stílust. Parkoló építése, napelemmel ellátott épület. Múzeum akadálymentesítési szempontok figyelembevételével fog épülni.	A város turizmusának fellendítése az önkormányzat céljainak megfelelő életvitel megvalósításához szükséges közlekedési	Az intézkedés összhangban áll a település fejlesztési programjával, mely egy gazdasági tervével, a Petőfi Képviselő-testület által alkotott rendeletek tartalmával		Petőfi Múzeum építése Kunszentmiklós területén. 225 m2 új Múzeum épület, mely egyesít több stílust. Parkoló építése, napelemmel ellátott épület. Múzeum akadálymentesítési szempontok figyelembevételével fog épülni. Látványvilágban a Virágh Kúria mintájára épülő új építmény.	Polgármester	2024. 12. 31.	Az érintett személyek kultúra tudatának növelése.	A beruházás kivitelezéséhez szükséges pénzügyi források mértéke 256 545 504 Ft melynek fedezetét a TOP-Plus pályázati kiírásban foglaltak megvalósítása szerint kívánunk biztosítani.	Pontos kalkuláció esetén hosszú távon biztosítható.	
4	Kerékpárút kialakítása	Tass és Kunszentmiklós között kerékpárút létrehozása biztonságos kerékpáros	Rövid, közép és hosszú távon is a megfelelő életvitel megvalósításához szükséges közlekedési	Az intézkedés célja összhangban áll Kunszentmiklós Város Önkormányzatának ezekkel kapcsolatos			Polgármester	2025.12.31.		Elképzelhető, hogy megnyílhatnak számunkra pályázati források		

		közlekedés érdekében.	feltételek biztosítása.	rendeleteivel								
Gyermekek esélyegyenlősége												
1	Drogprevenció és egészségfejlesztő program létrehozása iskoláskorú gyermekek számára.	Tájékoztatás hiánya a fiatalok körében.	Érdekes, figyelemfelkeltő előadások tartása az iskoláskorú gyermekek részére.	Integrált Településfejlesztési Stratégia, Kunszentmiklós 2020 koncepció.	---	Helyzetfelmérés. Program megvalósítása. Összegzés.	Polgármester	2024. 12. 31.	A lemorzsolódás 10 %-os csökkentése	Tárgyi eszközök, Pályázati forrás.	pályázati forrás	---
2.	Helyi fejlesztések	humán Programok szervezése célcsoport résztvevői számára	Óvodai családi napok, Rajzpályázat óvodáskorú gyerekek részére, Óvodai mackó doktor előadások, Rendőrségi programok gyermekek részére			Helyzetfelmérés. Program megvalósítása. Összegzés.	Polgármester	2029.06.30	Célcsoport életminőségének javítása, programokhoz jutás növelése.	A pályázathoz szükséges pénzügyi források mértéke 114.000.000 Ft melynek fedezetét a TOP-Plusz pályázati kiírásban foglaltak megvalósítása szerint kívánunk biztosítani.		
Idősek esélyegyenlősége												
1	Helyi fejlesztések	humán Programok szervezése célcsoport résztvevői számára	Alzheimer Cafe, Nyugdíjas kirándulások, Idősek napja, Szűrővizsgálatok biztosítása, Előadások a digitális világ veszélyeiről, vagyonvédelemről			Helyzetfelmérés. Program megvalósítása. Összegzés.	Polgármester	2029.06.30	Célcsoport életminőségének javítása, programokhoz jutás növelése.	A pályázathoz szükséges pénzügyi források mértéke 114.000.000 Ft melynek fedezetét a TOP-Plusz pályázati kiírásban foglaltak megvalósítása szerint kívánunk biztosítani.		
Romák/Mélyszegénységben élők esélyegyenlősége												
1.	Helyi fejlesztések	humán Programok szervezése célcsoport résztvevői számára	Előadások, Családi kirándulás, Táncoktatás, Meséd program, Felkészülés a télre elnevezésű program, Tehetséges gyermekek focizásának támogatása			Helyzetfelmérés. Program megvalósítása. Összegzés.	Polgármester	2029.06.30	Célcsoport életminőségének javítása, programokhoz jutás növelése.	A pályázathoz szükséges pénzügyi források mértéke 114.000.000 Ft melynek fedezetét a TOP-Plusz pályázati kiírásban foglaltak megvalósítása szerint kívánunk		

										biztosítani		
Nők esélyegyenlősége												
1.	Helyi fejlesztések	humán	Programok szervezése célcsoport résztvevői számára	Szűrővizsgálatok biztosítása			Helyzetfelmérés. Program megvalósítása. Összegzés.	Polgármester	2029.06.30	Célcsoport életminőségének javítása, programokhoz jutás növelése.	A pályázathoz szükséges pénzügyi források mértéke 114.000.000 Ft melynek fedezetét a TOP-Plusz pályázati kiírásban foglaltak megvalósítása szerint kívánunk biztosítani.	
Tanyán élők esélyegyenlősége												
1.	Helyi fejlesztések	humán	Programok szervezése célcsoport résztvevői számára	Kunbábonyi majális és falunap rendezvények			Helyzetfelmérés. Program megvalósítása. Összegzés.	Polgármester	2029.06.30	Célcsoport életminőségének javítása, programokhoz jutás növelése.	A pályázathoz szükséges pénzügyi források mértéke 114.000.000 Ft melynek fedezetét a TOP-Plusz pályázati kiírásban foglaltak megvalósítása szerint kívánunk biztosítani.	

1. A megvalósítás folyamata

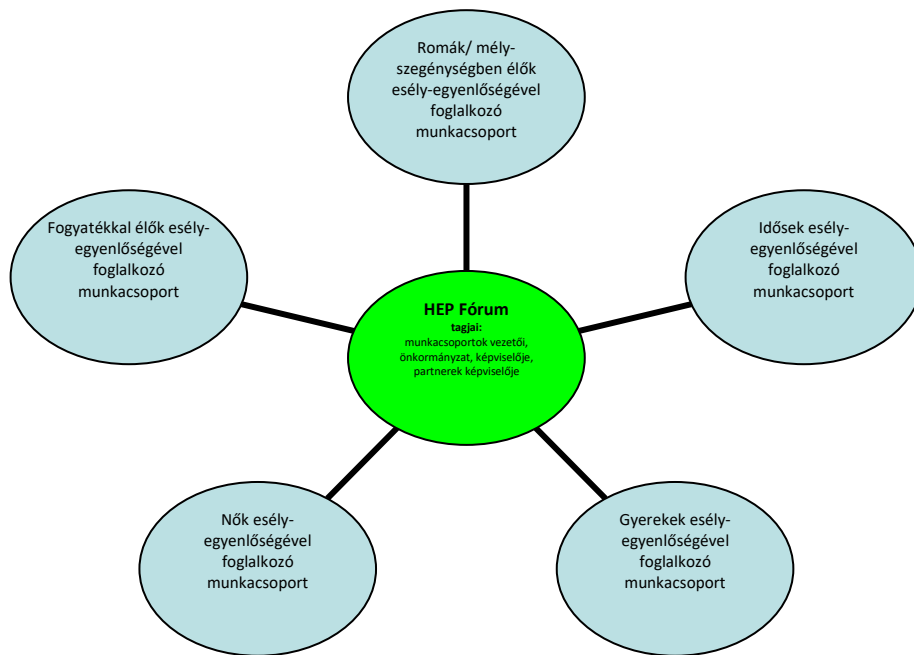
A HEP IT kidolgozása, elfogadása, felülvizsgálata és a benne foglaltak megvalósítása során biztosítani szükséges a konzultáció és véleményformálás lehetőségét a megvalósításban érintett minden szakmai és társadalmi partner számára. Ennek érdekében szükséges egy olyan Fórum működtetése, amiben a fenntartó képviselői, felelősei mellett az érintett önkormányzati intézmények képviselői, valamint a bevont partnerek képviselői vesznek részt.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

2. A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

2. Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3. Nyilvánosság

Biztosítani kell, hogy a település minden lakója, az önkormányzat intézményei és azok munkatársai, valamint az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

Az érdekeltek körének meghatározásán túl a kommunikációs formákat, konkrét tevékenységeket is tervezni kell.

A program eredményes megvalósulását döntően befolyásolja, hogy az érintettek elkötelezettek-e és aktív részvételükkel támogatják-e a program végrehajtását. Eppen ezért szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiumot (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) bevonni a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a városüzemeltetési csoport felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek

annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

-

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. Pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

4. Érvényesülés, módosítás

Fontos annak meghatározása is a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében, hogy milyen módon garantálható az abban foglaltak érvényesülése.

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja, és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

5. Elfogadás módja és dátuma

Polgármester
Aláírás

Kunszentmiklós Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Véghné Almásy Rozália

Forgóné Török Judit

Kistérségi Egyesített Szociális Intézmény

Egészségügyi Központ

Tóth Gyuláné
Varga Domokos ÁMK

Hajdú Gabriella
Napsugár Bölcsőde

Rituper Lajos Attila
Kunszentmiklósi Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnök